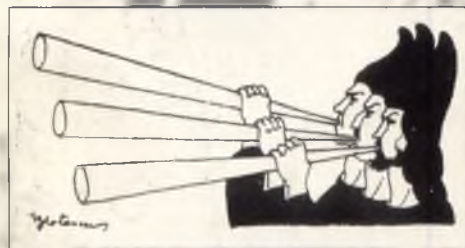

PAUL GUIRAUD

CODREANU ȘI GARDA DE FIER

BUCUREȘTI

I.S.B.N. : 973 - 9335 - 02 - 0

Tehnoredactare computerizată și coperta: Mariana Vlad

Ilustrația de pe copertă: Corneliu Zelea Codreanu la șantierul sediului *Legiunii* din strada Guttenberg și două desene de pictorul legionar Geo Zlătescu (*Vestitorii vremurilor noi* – sus – și *Biruitoarii* – jos). În fundal: Studenții salută trecerea cortegiului funerar al eroilor martiri Moța – Marin.

**COLECȚIA
ROMÂNII ÎN ISTORIA
UNIVERSALĂ
THE ROMANIANS
IN
WORLD HISTORY**

(VOL. 58)

**Coordonator:
Dr. Gheorghe Buzatu**

PAUL GUIRAUD

CODREANU

ȘI

GARDA DE FIER

Ediția a III-a

Traducere de dr. Bogdan Basarab

Prefață de Prof. univ. dr. Ioan Scurtu

Ediție îngrijită de Radu – Dan Vlad

BUCUREȘTI

**Prezenta ediție a fost realizată după volumul Paul Guiraud,
Codrănu et la Garde de Fer, ed. a II-a, Colecția *Dacia*, München,
1974.**

Volum editat cu sprijinul Dr. Faust Brădescu

PREFAȚĂ

Cartea *Codreanu și Garda de Fier* a fost scrisă de Paul Guiraud în toamna anului 1940, când atât România, cât și Franța se aflau într-o situație dramatică. România fusese sfârtecată în urma notelor ultimative sovietice din 26 - 27 iunie 1940, a Dictatului de la Viena din 30 august și a "tratatului" de la Craiova din 7 septembrie același an; Franța se simțea, după capitularea din iunie 1940, tot mai mult amenințată de o Germanie agresivă și intolerantă, decisă să șteargă cu buretele Tratatul de la Versailles din iunie 1919.

Paul Guiraud este un admirator fără rezerve al lui Corneliu Zelea Codreanu și apreciază că acesta este singurul om politic care a văzut clar pericolele ce planau asupra României; el a creat o mișcare menită să revitalizeze poporul român. Aprecierea este oarecum surprinzătoare, deoarece Codreanu a militat pentru apropierea României de Germania, și împotriva alianței cu Franța, patria de origine a scriitorului. Dar, Paul Guiraud considera ca și Codreanu, că democrația, iudeo – masoneria și comunismul erau principalii dușmani atât ai României, cât și ai Franței, autorul nutrind o puternică simpatie pentru doctrina naționalistă, promovată de Hitler și Mussolini.

În cartea sa, Paul Guiraud prezintă activitatea lui Corneliu Zelea Codreanu până la crearea *Legiunii Arhanghelul Mihail* în 1927, organizarea și spiritualitatea legionară, triumful prin martiraj (1927 – 1938 – 1940) a *Mișcării Legionare*. Efortul de informare depus de autor este remarcabil, ambiția sa fiind aceea de a-l prezenta pe Codreanu în contextul concret-istoric din România, ca un luptător pentru cauza națională, care s-a jertfit pentru patria sa. Influențat de unele scrieri legionare – în primul rând cele ale lui Codreanu – Paul Guiraud nu a confruntat informațiile (sau nu a avut posibilitatea să o facă), astfel că lucrarea conține unele exagerări și inexactități (amendate și de editor): evreii ar fi avut o pondere de 10% din populația României (în realitate procentul era de circa 4%), la Universitate

numărul studenților evrei ar fi fost de 60% (în fapt, doar la unele facultăți – mai ales la Farmacie și Medicină – ponderea lor ajungea la 40 – 45%, în timp ce la alte facultăți nu depășea 3 – 4%), prima dizolvare a *Gărzii de Fier*, în ianuarie 1931, este pusă pe seama lui Armand Călinescu (decizia a aparținut ministrului de interne, Ion Mihalache), asasinarea lui I. G. Duca în decembrie 1933, a lui Mihail Stelescu, în iunie 1936, și a lui Armand Călinescu în septembrie 1939 sunt prezentate doar ca acte de justiție comise de legionari; numărul legionarilor executați în septembrie 1939 ar fi de 6.000 (în fapt, circa 300).

Dincolo de asemenea inexactități, cartea lui Paul Guiraud se remarcă prin reconstituirea atmosferei din cadrul *Mișcării Legionare*, mai ales a vieții din *Cuibul legionar*, privit ca o școală de educație și de formare a unor noi caractere, a "*omului nou*". În *Avertismantul* semnat de Dr. Faust Brădescu se consideră, cu drept cuvânt, că inima lui Paul Guiraud "*bate la unison cu inima legionară*". Abdicarea lui Carol al II-lea la 6 septembrie 1940 este apreciată ca un act necesar, impus de "*defilarea morților*", a legionarilor uciși – în frunte cu Corneliu Zelea Codreanu –, care au biruit prin sacrificiu lor suprem.

Retipărită în 1974, la München (Germania), tot în limba franceză, cartea *Codreanu et la Garde de Fer* poate fi consultată – prin publicarea ei în România – de toți cei interesați să cunoască punctul de vedere al unui francez privitor la liderul celei mai controversate organizații și mișcări politice din perioada interbelică.

17 mai 1998, București

Prof. univ dr. Ioan Scurtu

AVERTISMENT

1940 ?

Marea dramă a secolului nostru a început deja ...

Doctrinile cele mai contradictorii și sistemele cele mai opuse își dădeau curs liber, amenințând lumea cu o totală derută morală. Națiunile căutau cu disperare o ieșire, în timp ce veritabilul pericol – comunismul, abil camuflat în ochii maselor din motive pe care istoria ni le va face cunoscute într-o zi, rodea perfid temeiurile civilizației creștine ...

Numai forțele conștiente ale naționalismului stăteau în fața hoardelor amenințătoare ale comunismului "*fără credință și fără patrie*". Într-un efort entuziast, dar prematur, aceste forțe au vrut să arate lumii pericolul care o amenința, înainte de a-și fi luat precauția să explice care era scopul lor.

Coaliția tuturor puterilor negative, oculte sau oficiale, care de secole urmăresc cu înverșunare dominația lumii, a dus la eșecul acestei întreprinderi salutare.

Și totuși, epoca era timpurie ...

Oricine simțea nevoia unei refondări a societății, a unei înnoiri a principiilor socio – politice. Masele însăle așteptau semnul care să le indice destinul veritabil. Indivizi și națiuni sperau într-o soluție salvatoare furați de iluziile unei democrații inconsistente, deconcertați de erorile care ar fi putut constitui un exemplu viabil pentru doctrinele naționaliste.

În mijlocul acestui haos, doctrina legionară rămânea netulburată, fidelă normelor sale morale, devotată pe de-a-ntregul obiectivului său social și politic. Pentru aceasta Paul Guiraud s-a îndreptat spre ea căutând o ideologie care putea să umple dorința lui de puritate spirituală și să corespundă la ceea ce Franța avea cea mai mare nevoie pentru a se releva spiritual, social, politic.

Exista în doctrina *Mișcării Legionare* române ceva care depășea fundamental spiritul epocii, care deschidea perspective de viitor pline de grandoare. Paul Guiraud a vrut să fie cunoscute aceste perspective unui Occident blazat și delăsat, pentru a forța întoarcerea marilor virtuți ancestrale, pentru a relua cale salvării.

Această carte este mai mult decât un document istoric.

Este mărturia sinceră și imparțială a unui străin, care a văzut și analizat

fenomenul legionar, înconjurat de toate garanțiile de obiectivitate și de prudență pe care calitatea sa de francez i le asigură.

În pofida câtorva mici erori fără consecință, eseuul său conține substanța acestei mișcări spiritualiste care a marcat pentru totdeauna poporul român și care, în circumstanțele actuale ale vieții internaționale, se afirmă ca un baraj de nedoborât împotriva asalturilor ideologiilor materialiste.

Autorul a sesizat valoarea marii revoluții întrevăzute și înfăptuite de **Corneliu Codreanu**, care în ciuda fondului ei particular românesc, cuprinde norme și posibilități de realizare a unei deschideri universale. Ceea ce arată că marile gândiri, marile valori omenești ies totdeauna din cadrul lor original, pentru a recrește, binefăcătoare și fertile, în sufletul tuturor popoarelor.

Fericit cel ce are forța să le înțeleagă și curajul să le adopte ! ... Căci tot ce se naște sub semnul dreptății, al moralei și al milei creștine, este patrimoniul întregii umanități ...

Publicăm acest document în toată simplitatea lui de mărturie cinstită, în toată amploarea sa patetică și entuziastă. Autorul nu putea să cunoască, în epocă, ce schimbări turburătoare aveau să se producă în istoria României, și aceasta face mai vii și mai semnificative supraviețuirea și victoria morală a *Mișcării Legionare*.

La douăzeci și cinci de ani de la apariția sa, această carte rămâne actuală în toate punctele sale fierbinți ale vieții sociale a popoarelor, ale politicii națiunilor, ale valorii doctrinare a legionarismului, ale extraordinarei viziuni a fondatorului său.

Ținem să exprimăm, în acest an de grație 1967 - cea de a 40-a aniversare a fondării *Mișcării Legionare* - profunda noastră recunoștință lui Paul Guiraud, acest francez, care acum un sfert de secol, și-a simțit inima bătând la unison cu inima legionară și a știut să exprime, pentru compatrioții săi, preceptele universale forjate de sufletul carpatic al poporului român.

Faust Brădescu

Scrisoare - prefață

Dragă Domnule,

Manuscrisul, pe care ați avut amabilitatea să ni-l supuneți înainte de al oferi publicului, asupra lui Codreanu și a *Gărzii de Fier*, ne-a emoționat mult. Dumneavoastră sunteți printre foarte rarii francezi care să se fi atașat cu o simpatie atât de ardentă – ceea ce nu exclude deloc imparțialitatea, și cazul dumneavoastră rămâne o probă eclatantă – față de *Mișcarea Legionară* română.

V-ați luat însărcinarea să-i faceți un examen sumar, dar fidel. *Garda de Fier*, atât de rău cunoscută în Franța, și atât de constant denigrată de o presă care-și ia informațiile de la oficiile guvernamentale române, știe că ea nu are nimic de pierdut dacă este prezentată, în adevărata sa lumină, publicului francez. Și lucrări precum cea a dumneavoastră sunt destinate, credem, să aducă un mare serviciu oamenilor de bună credință, cărora și numai numele *Gărzii de Fier*, din cauza unei propagande pe cât de subtile pe atât de răuvoitoare, nu le evocă decât asasinate, crime misterioase, asociațiuni secrete, teroare, și tot ce ar putea să inventeze o campanie de minciuni nerușinate, fabricate de o coterie internațională masonică și evreizată, căreia dumneavoastră i-ați cunoscut acțiunile malefice.

În lipsa unei documentări complete suficiente, care lipsește din nenorocire în Franța, ați avut ideea fericită de a vă adresa celor două cărți esențiale ale lui Codreanu, *Cărticica Șefului de Cuib* și *Pentru Legionari*, care, chiar dacă v-au ajuns la cunoștință într-un mod fragmentar, v-au permis să vedeți că *Garda de Fier* este înainte de toate o **Școală** a educației morale și spirituale, o școală a sacrificiului, a suferinței și sărăciei, o inițiere în iubirea aproapelui și o acceptare eroică a morții; că ședința *Cuibului* începe cu o rugăciune și sfârșește printr-un jurământ, care nu este decât întărirea unei adevărate volunți. Fără răzbunare, fără ură, fără comploturi misterioase, fără flectări și lăudăroșenii stupide, ci dreptate pentru un popor pe care oamenii politici amenințau să-l facă etern mizerabil, și pedepsirea severă a vinovaților. Și figura generoasă a lui Codreanu, creator și organizator al *Mișcării Legionare*,

suprem exemplu de sacrificiu se înconjoară, pentru toți legionarii, cu o aureolă de sfânt și de martir. El este cel care, primul dintre toți românii, cu o siguranță de intuiție uimitor de pătrunzătoare, a proclamat că trebuie regăsit sufletul Națiunii române, constant împinsă la eșec, mai întâi prin secole de servitute, iar foarte recent încă, de o clasă conducătoare ipocrită și criminală. În același timp el și-a exprimat încrederea în virtuțile ascunse și inalterabile ale poporului nostru și a înțeles că acest popor are nevoie să fie liber, vrem să spunem, să fie el însuși, și nu ceea ce i se spune să fie; că el avea o mare sete de libertate interioară voind să se sprijine pe propriile rădăcini. De aceea, primul efort al lui Codreanu a fost crearea unui om nou, singurul adevărat, singurul capabil să dea un ritm nou vieții poporului român. Tot din acest motiv întreaga sa simpatie merge spre Germania și Italia, unde el găsea o analogie de vederi aproape asemănătoare, asupra Europei noi, pe care el a presimțit-o și a anunțat-o prin numeroase declarații publice, împotriva riscurilor ce-l pândeau ca urmare a unei astfel de atitudini. Dar forțele oculte ale marii finanțe și politica nefastă a ex-regelui Carol al II-lea, aliate cu vanitatea unora, cu orgoliul, cu gelozia, cu lăcomia altora, au rivalizat în flaterii și intrigi josnice, au deschis procese, au simulat victime, au reușit în fine să creeze o dezordine penibilă, într-o vană și ineptă speranță de a sfârâma clanul de puritate, de tinerețe, de entuziasm și de forță, care fusese declanșat de *Mișcarea Legionară*.

Nu a existat niciodată un spectacol mai deprimant în istoria română, ca imensa prostie a guvernanților din timpurile din urmă, care, împinși de un zel excesiv s-au dedat la un dezmăț de autoritate atât de sălbatic, atât de ridicol, și totdeauna abominabil, care nu este decât unul din aspectele, și nu cel mai puțin grosier, unei lumi viciate care încearcă să pareze inevitabila sa ruină ! Codreanu nu putea să nu fie prima lor țintă. El este mort, fizic, dar silueta sa morală ne domină de foarte sus și continuă să fie ghidul nostru, la fel cum viziunea sa politică nu încetează să fie confirmată de evenimentele la care asistăm în acest moment.

În fapt, la 6 septembrie trecut, cum știe oricine, ca urmare a evenimentelor ale căror consecințe vor apăsa greu asupra României, legionarii au forțat mâna unui rege care se dovedise nedemn de funcția regală, ceea ce a permis ca direcția țării să fie luată de generalul

Antonescu, bărbat de o probitate morală perfectă, de o mare autoritate în țară, prin capacitățile sale militare și marele său caracter, care nu s-a încovoiat niciodată în fața amenințărilor sau vexațiunilor de toate felurile, atașat de legionari printr-un trecut comun de suferințe personale, și combatant pentru un același ideal de dreptate și de renovare a țării.

Și politica românească, în această perioadă de revoluție constructivă, se conduce după liniile trasate de Codreanu. Nu spusese el, într-o declarație răsunătoare, care l-a costat atâtea insulte, că în 24 de ore de la venirea sa la putere, el ar fi aderat la *Axă* ? Și scrisoarea atât de curajoasă din care publicați pasaje la sfârșitul cărții dumneavoastră ? Întreaga politică externă a *Legiunii* era net orientată spre *Axă*, nu atât din cauza simpatiilor personale ale lui Codreanu, ci pentru că el avea certitudinea că Germania și Italia erau animate de aceleași aspirații ca și el, că ele își asumaseră sarcina de a construi o nouă morală europeană, într-un spirit de echitate și morală sociale.

Vechiul regim trebuia deci să piară sub greutatea erorilor lui fatale. Codreanu a spus-o și răspuns-o, fiind acoperit de injurii. El a încercat din toată forța sufletului său viril să facă țara să înțeleagă. A fost ucis.

Nu fără o mișcare de indignare și de amărăciune, vedem că a trebuit să se verse încă atâta sânge de un tineret atât de greu încercat, pentru ca România să răspundă chemării irezistibile a destinului său istoric. Dar bucuriile profunde nu sunt decât sinteza lungilor suferințe și sacrificiilor fără număr consimțite pentru împlinirea unei cauze frumoase. Nici bucuria noastră nu este mai mică, pentru că știm astăzi țara noastră angajată pe calea apropiatei sale resurecții.

LEGIONARII DIN PARIS

30 noiembrie 1940

Ziua aniversării asasinatului lui Codreanu.

NOTĂ LA EDIȚIA A III-A

După aproape șase decenii de la apariția ediției princeps a lucrării lui Paul Guiraud dedicată fondatorului *Legiunii Arhanghelului Mihail*, Corneliu Zelea Codreanu, iată că vede lumina tiparului și în limba română, *Codreanu și Garda de Fier*, grație inițiativei Editurii Majadahonda.

Lăudabilă această inițiativă deoarece oferă specialiștilor români, dar și cititorului pasionat de istorie, modul cum a fost receptată în Franța impunătoarea figură a lui Corneliu Zelea Codreanu și mai ales a nemuritoare sale opere.

Marele jurnalist francez a reușit să surprindă cum nu se poate mai bine, în această lucrare de mici proporții, esența legionarismului – **marea operă de educație**. Pentru că, se știe, *Legiunea Arhanghelului Mihail* a fost mai mult o școală decât o organizație politică, scopul ei primordial fiind crearea unui adevărat **om nou**, debarasat de toate tarele falsei democrații instaurate în Europa după Marea Revoluție Franceză.

Cuibul, elementul de bază al *Mișcării Legionare*, constituie o adevărată școală și tocmai de aceea tineretul, intelectualitatea în primul rând, s-a angajat masiv în această adevărată bătălie a creării **omului nou**, care urma la rândul lui să transforme societatea omenească. Numai așa se explică de ce legionarismul a constituit un adevărat magnet pentru floarea intelectualității române, începând de la Emil Cioran la Mircea Eliade, ca să amintim numai doi titani ai culturii universale, și până la miile de tineri intelectuali care au format elita legionară și care, trebuie să precizăm, în epocă se confunda cu adevărata elită a națiunii române.

În final, vreau să subliniez încă o dată marele merit al lui Paul Guiraud, acela de a fi înțeles și etalat universalitatea doctrinei legionare.

București, mai 1998

Dr. Faust Brădescu

TUTUROR CAMARAZILOR MEI,
CARE AU SUFERIT PERSECUȚIA IUDEO -
DEMOCRATICĂ ȘI CARE AU PREFERAT
ÎNCHISOAREA TRĂDĂRII CREDINȚEI LOR.

DEDIC
ACEST SUPREM ȘI PRESTIGIOS EXEMPLU
DE TRIUMF AL SUFERINȚEI.

P.G.

Cuvânt înainte

Desigur *Providența* a determinat condițiile în care mi-a fost dat să vreau să scriu această cârtică. Nimic altceva nu m-ar fi predestinat la aceasta decât simpatia mea profundă pentru ceea ce știam despre *Garda de Fier* sau că analogia de spiritualitate care există între aceea a *Legiunii Arhanghelului* și aceea a mișcării de resurrecție franceză în care eu militez de mai mult de cinci ani, pierzând în această luptă totul și necâștigând nimic, decât cunoscând timp de luni interminabile singurătatea din închisori.

Dar alte două rațiuni, născute din Război și din Înfrângere, m-au îndemnat de asemenea să vreau să exaltez opera românească.

Prima este aceea de a prezenta francezilor copleșiți de înfrângerea lor, un exemplu nou și original de resurrecție a unei țări, și în speranța că, din acest fapt, ei își vor regăsi dorința de a-și ridica Patria din nenorocire. Va trebui să învețe să fie eroi, să știe să se sacrifice, să nu se abată de la onoare. Ei sunt încă departe de aceste virtuți. Franța nu se va ridica decât dacă ei se vor regăsi; fiecare în sine pentru început. Ei vor vedea că efortul individual salvează o colectivitate națională. Mai cred ei aceasta ? Ei vor vedea că sacrificiul fiecăruia evită sacrificiul tuturor. Se gândesc ei la aceasta ? Ei, care par atât de indiferenți în fața unui dezastru care nu a avut drept efect, se pare, decât să-i înămoalească mai mult în egoismul lor materialist ?

Și apoi, pentru că, din cauza unei slăbiciuni identice, România și Franța au cunoscut suferințe identice, mi se pare că o carte, care este un omagiu de simpatie, poate contribui la a permite celor două Națiuni să găsească, în suferința însăși, bazele unei fraternități noi, de care și una și alta au atât nevoie.

24 octombrie 1940

Paul Guiraud

INTRODUCERE

Nu se poate înțelege nimic din mișcarea de renovare spirituală declanșată de CODREANU, dacă nu este cercetată sub aspectele oficiale și impersonale care i-au fost date, componentele fundamentale ale sufletului românesc.

Acest popor este extrem de religios; nu de acea religiozitate theistă, detașată de orice revelație, și mai mult filozofică decât religioasă, ci o religiozitate precisă, cu dogmele sale, morala, riturile și tradițiile sale. Elita intelectuală și democratică, singură, s-a detașat de această credință pentru a împărtăși libertatea de gândire a Occidentului. Prin aceasta, ea și-a trădat pur și simplu prima obligație care era de a rămâne constant în contact cu spiritualismul profund al poporului.

Acest popor este indubitabil antisemit. El urăște pe evreu din instinct. Trebuie spus că proporția rezidenților evrei în România este cu totul ridicată: aproape 10% din populație. Dacă se crede că în Franța vedem evrei peste tot, chiar dacă nu reprezintă decât 3% din populația totală a țării noastre, se va înțelege la ce grad de exasperare a putut să ajungă antisemitismul românesc. Cu atât mai mult cu cât populația românească este în principal țărănească, adică acea clasă de oameni cea mai predestinată la exploatarea sistematică de către Israel. Ca întotdeauna, evreul va fi aici comerciant, intermediar, avocat, om de afaceri, geambaș de vite sau lichidator de bunuri de familie. În Universități se vor număra până la 60% studenți evrei. În politică, ei vor avea tactul să se ascundă, dar prin finanță, ei vor exercita ca peste tot, presiunea definitivă asupra românilor vânduți care vor fi acceptat să muncească pentru ei. Unele corpuri oficiale vor rezista de fiecare dată invaziei și vor fi tradițional antisemite, mai ales Magistratura și Armata.

Naționalismul românesc este, de asemenea, un sentiment popular instinctiv și fundamental. În ciuda creării în 1919 [1918 - nota editorului] a României Mari, politicienii nu au știut să folosească puterea unificatoare pe care o reprezenta acest instinct și care putea, în mod singular, să faciliteze sarcina ce revenea atunci guvernanților. Cu

tot acest naționalism instinctiv, România nu a putut niciodată să ajungă la conștiința personalității sale patriotice. Suferind mai mult decât oricare alt popor din cauza servituții, a lichidării și a unei istorii nenorocite, România, până la mișcarea naționalistă a lui Codreanu și dincolo de sentimentul poporului, a avut mai degrabă o existență pur geografică; entitatea sa ridică mai mult ficțiuni juridice externe decât elanul vital unificator intern, creator al personalității naționale. A face apel la popor pentru a crea personalitatea colectivă a României, era un efort cu succes sigur. Numai că trebuia să se ridice omul, care, mergând în întâmpinarea aspirațiilor profunde și inconștiente ale poporului, să le cristalizeze și să le facă să treacă de la starea virtuală la cea de putere activă și de realitate, împotriva cărora tot ce se izbește se sfărâmă.

Pe aceste baze, constituind elementul *trivium* [parte a învățământului medieval care cuprindea gramatica, retorica și dialectica – n. e.], *Mișcarea* lui Codreanu apărea, contrar insinuărilor răuvoitorilor, ca o mișcare specific românească, atât în scopurile sale, cât și prin originile sale etnice și spirituale. El nu a făcut decât să scoată din ruinele năpădite de *Democrație* și de secole de lăncezeală, primitivitatea sufletului românesc, aceea carc, de douăzeci de secole, ținea permanentă dezvoltarea unei *Patrii* ce se anunța personală, mare și, mai ales, strălucitoare. Codreanu își va duce acțiunea împotriva respingerii colective. Misiunea sa va fi de a face ca toți românii să simtă că există în ei un suflet secret, un suflet necunoscut care depășește și transcende sufletul oficial și cunoscut; și că, printr-un violent efort cerând eroism și sacrificiu, acest suflet poate fi scos la iveală și să fie din nou prima forță ce acționează în fiecare precum și în toți. Și așa se face că a fost întreprinsă cea mai surprinzătoare operă de educație colectivă a timpurilor moderne.

CAPITOLUL I

Până la fondarea *Legiunii* (1899 – 1927)

ORIGINILE LUI CODREANU. Codreanu s-a născut la 13 septembrie 1899, la Iași [Huși - n.e.], în Moldova. Tatăl său era profesor de limbi străine la liceul din Huși. El însuși se născuse în Bucovina, în timpul în care aceasta era alipită la imperiul austro – ungar. Dar din instinct, el era iredentist și naționalist român. El păstra în pod ziarele lui Iorga și [A.C.] Cuza, campioni ai naționalismului și antisemitismului românesc, pe care tânărul Codreanu avea să le citească în orele sale libere. Este un destin destul de dureros cel al populațiilor locuind teritorii pe care le dispută două națiuni antagoniste. Juridic, familiile își schimbă adesea naționalitatea, în pofida aparenței de stabilitate, pe care o poate lua timp de jumătate de secol *sta-quo*-ul tratatelor. Așa se face că, român fiind, bunicul lui Codreanu, care se numea Ion Zale [Zelca - n. e.], trebuise să servească sub armele Împăratului; n-avea el proprietăți în același timp în România și în Imperiu ? În realitate, Bucovina poartă semnele românității. Smulsă în 1775 din Moldova, mănăstirile ei au arhitectură românească, și Bucovina este locul în care s-a înălțat vocea marelui poet român Mihai Eminescu. Imperiul austro – ungar însuși, a cărui unitate fictivă nu era menținută decât prin unitatea Coroanei, a văzut totdeauna provincia Bucovina ca pe o regiune etnică minoritară, la fel ca Bosnia sau Herțegovina alipite târziu. Astfel, caracterul etnic pur românesc al lui Codreanu nu poate fi pus nici o clipă la îndoială, în pofida complexităților administrative și juridice.

Tânărul Codreanu își face studiile la Liceul militar de la Mănăstirea Dealului; intenția lui este de a îmbrățișa cariera militară; și, de altfel, la 15 august 1916, în timpul intrării în război a României, el vrea să se angajeze ca voluntar, dar este refuzat din cauza vârstei lui tinere. Aceasta nu-l împiedică să-și urmeze pentru câțva timp tatăl sub arme. După care, a trebuit să meargă la școala militară din Botoșani, apoi, războiul terminându-se, la liceul din Huși. Aici este locul în care, din 1919, el fondează împreună cu douăzeci de camarazi din clasele superioare un cerc de studii naționale, camuflând o societate mai secretă care avea drept scop de a lupta contra bolșevismului cu arma în mână. Cel

mai curios este ca acești băieți care nu aveau încă douăzeci de ani, au găsit, în fapt, destule arme pe care și le doriseră. Și, cu grija, pe care avea s-o poarte toată viața sa, de a face apel la sentimentele cele mai profunde ale sufletului, a cerut tinerilor săi camarazi să depună jurământ.

LA FACULTATEA DE DREPT DIN IAȘI. În 1919 Codreanu se înscrie la Universitatea din Iași, la Facultatea de Drept. Iașiul este un oraș important, natural foarte evreizat (50% din locuitori), și a cărei Universitate are o reputație de prim ordin în România, care o situează pe locul cel mai de seamă, după capitală. Mai mult de șase mii de studenți dădeau acestui oraș caracterul binecunoscut al orașelor universitare, cu această notă particulară totodată, că studenții români sunt în cea mai mare parte fii de țărani sau de preoți, în general săraci. Ei trăiesc, nu în oraș și individual, ci reuniți în cămine de studenți puse la dispoziția lor de administrația universitară. Viața colectivă în aceste cămine este laborioasă și austeră. De obicei mâncarea este deosebit de modestă și nu de puține ori se întâmplă ca pâinea să nu fie albă. Această manieră de a trăi are ca efect crearea între studenți a unor legături de solidaritate mult mai veridice decât cele care există la noi.

PROFESORUL CUZA, CAMPIONUL ANTISEMITISMULUI ROMÂNESC. Aici Codreanu îl găsește pe Profesorul Cuza, care îi preda economia politică. Trebuie insistat puțin asupra acestei personalități care domină intelectual toată mișcarea antisemită românească. Profesorul Cuza este oarecum pentru România ceea ce a fost Drumont pentru Franța. De altfel, fie că este o coincidență fortuită sau o apropiere deliberată, dar fotografia marelui antisemit francez împodobește peretele biroului de lucru al marelui antisemit român, și cei doi bărbați s-au cunoscut. Ca și Drumont, Cuza și-a petrecut viața în elaborarea doctrinei naționalismului antisemit românească. Om de talent, spiritual, fin, mușcător, articolele sale sunt citite de toată lumea și fiecare repetă epigramele foarte răutăcioase pe care le scrie contra evreilor. Dar aceste strălucite calități au un revers. Prea intelectual, Cuza nu este om de acțiune. De cincizeci de ani deja de când face antisemitism, el n-a obținut nimic practic în acest domeniu. El nu a creat nici o organizație pentru a da o viață proprie și eficientă mișcării de idei a căreia i s-a făcut propagator. El riscă, dacă aceasta continuă, să persuadeze românii că,

în ciuda antisemitismului fiecăruia, nu există nimic de făcut contra invaziei evreilor. Și nici un sentiment n-ar putea fi mai periculos decât acesta pentru poporul român atât de dornic de a se dăruia și a se entuziasma.

SITUAȚIA POLITICĂ A ROMÂNIEI ÎN ACEASTĂ EPOCĂ ESTE O SITUAȚIE DE MARE DEPRESIE MORALĂ. Adăugați la această situație politică a României din epoca respectivă și în principal a românilor din județul Iași.

O plebe țărănească în întregime românească, extrem de săracă, și al cărei standard de viață este, cu cel al polonezilor, unul din cele mai scăzute din întreaga Europă. Această plebe se bucură, teoretic, de anumite libertăți politice, dar în fapt ea este legată de pământ și de proprietar. Ea este, în fond, într-o situație foarte analoagă cu cea a țaranilor noștri din Franța regimului monarhic. Deasupra ei, înalta aristocrație țărănească a marilor proprietari rurali este aproape inexistentă. Din contră, înalta aristocrație țărănească a marilor proprietari constituie ceea ce s-a binevoit să se numească elită (probabil prin antifrază), și care exploatează această plebe cu seninătatea aceea de conștiință proprie oamenilor care cred în perenitatea privilegiilor lor. Între aceste două clase extreme, un vid imens, pe care evreii, abili, s-au grăbit să-l umple. Există aici o întreagă lume mișunând de afaceriști, care, de la cea mai umilă cârciumă de sat până la cel mai mare cabaret în oraș jefuiesc, exploatează și drenează banul, contribuind la menținerea săracului în condiția sa de dezmoștenit.

Reforma agrară din 1919, care a trezit atâta speranță, rămâne fără nici un efect. Și politica, mai mult ca niciodată, uzurpă drepturile care nu-i mai aparțin. Politicienii care, în 1877, au declarat independența țării, nu au fost capabili să dea acestei țări o legislație făcută după imaginea sa. Ei s-au mulțumit să copieze servil legislația franceză, care nu putea, absolut, să fie expresia nevoilor proprii poporului român. Beți de victoria lor, ei s-au arătat curând incapabili de a realiza **unitatea** morală a unei României întinse în frontierele sale etnice. Exploatarea economică a poporului i se adăugă monstruoasă exploatare politică, aceasta fiind pecetea democrațiilor trândave și delincvente. Nu se poate vedea nicăieri, în Europa, o demagogie atât de nerușinată, nici moravuri electorale atât de corupte. Pe scurt, este o atmosferă de profundă depresie morală cea a poporului român după război. Acest popor care tocmai prelua în Europa Orientală o

poziție cu totul de prim plan nu avea dinamismul de a stabili, nici de a menține această poziție pe baze solide. Regimul facilității generale va contribui și mai mult la moleșirea a ceea ce putea rămâne solid. Victoria și România însăși sunt în joc, dacă nu se produce reacția violentă a resurecției.

PRIMELE ACȚIUNI POLITICE ALE LUI CODREANU: GARDA CONȘTIINȚEI NAȚIONALE. CONGRESELE STUDENȚILOR. Codreanu, tânăr student, simte toate acestea. Profesorul Cuza, care îi permite să dea sentimentelor sale profunde stofa indispensabilă a doctrinei și a sistematizării, îl deconcertează totuși prin inerția acțiunii sale.

Căci, trebuie acționat ! Este imposibil a se întârzia în detaliu asupra a tot ceea ce a făcut el în această epocă. Dar trebuie notată totuși mișcarea pe care a suscit-o cu un muncitor, Pancu, un adevărat colos, care fondase *Garda Conștiinței Naționale*. Lui Codreanu nu-i trebuia mai mult. Împotriva evreilor, a bolșevismului și a disoluției **conștiinței naționale**, el se lansează cu ardoare și își revelează deja magnificul curaj. Ciocniri, intimidări, amenințări, acțiuni de șoc, totul contribuie să-l pună pe Codreanu în postură de vedetă și să-i pregătescă tânăra personalitate, cea a unui șef. Rămâne știut că acțiunea lui Pancu și a lui Codreanu la Iași și în provincie a fost una din cauzele prime ale eșecului bolșevicilor în România septentrională.

La Congresul Studenților de la Cluj, în 1922, Codreanu, nereprezentând decât o sută de studenți, a făcut să fie votată moțiunea sa antievreiască de către cele cinci mii de congresiști; succes fără precedent și care a dus la apogeu popularitatea lui Codreanu la Iași. El mergea, de altfel, din succes în succes. Astfel încât atunci când rectorul Universității hotăra să suprimă *Messa* inaugurală a deschiderii anului universitar, Codreanu și alți câțiva studenți au dus o asemenea campanie (opunându-se cu forța la deschiderea ușilor Facultății de Drept, înainte ca această *Messa* să fi avut loc), încât rectorul a fost obligat să revină asupra deciziei sale. Dar, pentru a-și camufla reculul, rectorul a solicitat profesorilor Facultății de Drept exmatricularea lui Codreanu. Rău a făcut. Profesorii, precum Cuza, unul dintre ei, fiind antisemiți, resping această cerere și continuă să-l primească pe Codreanu la cursurile lor. De necrezut, în aceste condiții, Codreanu a fost ales președinte al Asociației Studenților Creștini, pe care el a fondat-o în epocă și în care nici un evreu nu putea fi admis. Rectorul nu a validat această alegere, dar, cu o îndrăzneală rară, Codreanu s-a validat el însuși.

SCURT SEJUR LA BERLIN. Odată terminată în mod fericit licența sa în drept, Codreanu, care nu are decât douăzeci și trei de ani, pleacă în Germania și se înscrie la Universitatea din Berlin. În ziua deschiderii cursurilor acestei universități el se prezintă în costum național românesc. Duce acolo, timp de câteva luni, o viață săracă și de muncă. Pentru a-și putea asigura cele necesare traiului, se angajează ca furnizor de zarzavaturi pentru micile restaurante, zarzavaturi pe care le achiziționa în zori de la grădinarii din împrejurimi.

FONDAREA ÎN COLABORARE CU CUZA A LIGII APĂRĂRII NAȚIONAL – CREȘTINE. O mare grevă a studenților izbucnește la Iași în noiembrie 1922. Codreanu primește de la militanții antisemiți programul grevei. El îl dezaprobă și se întoarce la Iași pentru a se ocupa activ de mișcarea antisemită în plină recrudescență. În contra-programul pe care îl propune, el spune deja: *"Mișcarea universitară trebuie să se extindă la tot poporul român. Această mișcare națională trebuie să fie încadrată într-o singură organizație și comandată de un singur șef"*. Dar Codreanu nu are încă douăzeci și patru de ani. Este temerar la această vârstă să vrea să fie șef și să fondeze această organizație. Codreanu se simte destul de puternic pentru a provoca această mare mișcare, dar îi trebuie un drapel care să-i favorizeze lansarea. În 1923, el forțază mâna profesorului Cuza pentru a fonda *Liga de Apărare Națională Creștină* ! Căci, în momentul când Codreanu are un proiect, el se realizează întotdeauna imediat. Cuza se teme de această acțiune, dar dinamismul lui Codreanu este imens: *"Trebuie să captăm, să organizăm !"*. Liga are deja ziarul ei, *"Apărarea Națională"*, pe care Cuza l-a fondat în 1922, împreună cu Codreanu. Atunci a început o viață agitată și frământată, de călătorii pentru răspândirea ziarului. La București și la Cluj mai ales, mișcarea care va fi cunoscută mai târziu sub titlul simplificat de *Național – Creștină* și care va avea, peste ani, chiar pe unul din membri săi Președinte al Consiliului [de Miniștri, Octavian Goga – n. e.], pornește rapid și suscită entuziasme active.

PRIMA ARESTARE. PRIMUL COMLOT. INTERNAREA LA ÎNCHISOAREA VĂCĂREȘTI. Stângăcia Puterii publice n-avea să întârzie în a se manifesta și a favoriza indirect avântul noii mișcări. În timp ce greva universităților continua, Guvernul comite greșeala de a reforma articolul 7 din Constituție și a acorda drepturi civice evreilor (marie 1923). Foarte

numeroase manifestații au avut loc la Iași împotriva acestei măsuri; în cursul uneia dintre ele, pentru prima dată în viața sa, Codreanu a fost arestat. Era persecuțiilor începea, care, în cursul unui lung *Drum al Crucii*, trebuia să-l conducă la cel mai teribil dintre Calvaruri.

În același timp, conducerea Universității a făcut presiuni asupra studenților pentru a înceta greva. Am spus că această conducere nu era lipsită de mijloace de presiune, dacă n-ar fi fost decât căminele, cantinele și bursele.

Codreanu a estimat că sosise momentul de a da o mare lovitură de opinie și a pedepsi pe diriguitorii care, în chiar momentul în care ei acordau mai multe libertăți evreilor, începeau să-i persecute pe români. Trebuia dat un exemplu și demonstrat poporului că minciuna, ipocrizia și evreizarea nu pot să triumfe. El reunește șapte camarazi și alcătuiesc, împreună, o listă a miniștrilor responsabili. Hotărâsc să-i suprime. Complotul este descoperit, înainte ca măcar umbra unui început de execuție să fi fost înfățișată. Se va ști, prin urmare, că "*conjurații*" au fost trădați lui Brătianu, Președintele Consiliului, de către unul dintre ei, anume Vernichescu. Ei au fost toți arestați la București și încarcerați la închisoarea Văcărești. Aici, în această închisoare, se produce în viața lui Codreanu un eveniment pur spiritual și interior, dar care a avut în întreaga sa viață o importanță considerabilă.

REVELAȚIA ARHANGHELULUI MIHAIL. Codreanu mergea adescori la capela închisorii pentru a se ruga. Într-o zi, prosternat în fața icoanei Sfântului Arhanghel Mihail, el se roagă pentru a-i cere *Ingerului exterminator*, învingătorul lui Satan, să-l ajute și să-l susțină constant în lupta pe care el vrea să o ducă împotriva forțelor răului, care asaltau România. Autosugestie, halucinație psihologică sau veritabilă comuniune mistică ? Este limpede, Codreanu a avut revelația invincibilă că Sfântului Arhanghel Mihail va sprijini lupta pe care el avea s-o întreprindă. Cu totul tulburat în adâncul ființei sale de această revelație, Codreanu a cerut să se facă o copie exactă a icoanei. Și astfel îl vom vedea pășind cu încredere sub protecția Arhanghelului, în toate împrejurările în care se va simți abandonat.

PROCESUL ȘI ACHITAREA. În cursul interogatoriilor la care a fost supus, Codreanu a răspuns afirmativ, cu o frumoasă și nesăbuită îndrăzneală, la întrebarea de a se ști dacă el avusese intenția să atâțe și

să execute complotul de care era acuzat. Dar o întrebare îl interesa încă și mai mult: trebuia pedepsit trădătorul care îi denunțase. În ajunul procesului, un codeținut al lui Codreanu, Moța, un fiu de preot, care avea să se căsătorească mai târziu cu sora lui Codreanu, își procură un revolver și, la o audiere, trage asupra lui Vernichescu. În timp ce rănitul era ridicat, Moța, care va face mai târziu figura celui mai curat erou și a unui sfânt al *Legiunii*, rămâne impasibil, cu acea seninătate pe care o dă conștiința clară a datoriei împlinite. Sunt cu toții achitați, în pofida acestui preludiu defavorabil, Tribunalul neputând să rețină contra lor decât o intenție, dar nici un fapt care să dovedească vreun început al executării. Moța și complicile care îi dăduse revolverul rămân în închisoare pentru acțiunea lor contra lui Vernichescu. Împotriva oricărei așteptări, ei vor fi de asemenea achitați în anul următor. Încarcerarea lui Codreanu nu durase decât din octombrie 1923 până în aprilie 1924.

PRIMA TABĂRĂ DE MUNCĂ. Dar fiecare dificultate în viața lui Codreanu constituie o etapă și este creatoarea unei mișcări noi, a unui impuls înainte. Codreanu, prodigios realizator, și pentru care o idee nu este nimic dacă ea nu se transformă în act, întrevede dintr-o dată slăbiciunea internă a mișcării universitare. Se știe, complotul se născuse în spiritul său ca urmare a presiunii exercitate împotriva studenților de conducerea Universității, stăpâna căminelor. Trebuia să fie eliberați studenții de această tutelă și studenții creștini să aibă propriul lor cămin. Îndată ce a fost conceput, proiectul e pus în lucrare. La 8 mai 1924, Codreanu creează cu camarazii săi studenți prima tabără de muncă, cu această primă misiune: fabricarea de cărămizi necesare construcției preconizate.

Vom avea de numeroase ori ocazia să vorbim de tabere de muncă. Notăm, de pe acum, că este vorba de o creație absolut originală a lui Codreanu; nici un țară nu prevăzuse încă această metodă de disciplină colectivă și de viață comună. Codreanu vedea în muncă, și se înțelege – ori poate în principal – în munca manuală, marea lege, legea umană prin excelență. Îi place să se plieze împreună și fără distincție, muncitori și studenți. Munca astfel îndeplinită este a solidarității sociale în act și nu în declamații. Ea constituie proba fraternității, prin faptă și nu prin silogism. Și legea sa dură comună creează un spirit comunitar indispensabil.

Douăzeci și șase de studenți au părăsit deci Iașiul fără nici o lețcaie

în buzunar și s-au așezat la Ungheni, unde fusese hotărâtă amplasarea taberei. Un prieten pusese, de fapt, la dispoziția muncitorilor un teren proprice destul de vast. Acolo, împărțiți în cinci echipe și muncind de la ora patru dimineața până la ora nouă seara, ei fabricau aproape trei mii de cărămizi pe zi. Cât despre hrana muncitorilor, ea era asigurată de cultivarea unui teren de două hectare, care le fusese cedat.

INTERZICEREA TABEREI. ARESTAREA MUNCITORILOR. FURIA LUI CODREANU CONTRA JOSNICULUI PREFECT DE POLIȚIE MANCIU. Se înțelege de la sine că guvernul liberal și reprezentantul său în provincia Iași, prefectul de poliție Manciu, vede cu ochi foarte răi această nouă întreprindere. Și cu toate că nici o lege nu autorizează o astfel de operație (și cum ar fi putut să fie așa de vreme ce era pentru prima dată în istorie când apărea o tabără de muncă ?), prefectul de poliție decide interzicerea lucrărilor și, însoțit de zbirii săi, procedează, la 31 mai, la arestarea tuturor muncitorilor din tabără. Metodele acestui domn sunt cu totul odioase și umiltoare. Bărbații sunt bătuti și umiliți în public. Codreanu are fața mânjită de scuipații inspectorilor, și, fără să fie spălat, este târât, cu cătușe la mâini, pe străzile Iașiului. Încarcerați, ei sunt curând puși în libertate, pentru că nu se poate reține contra lor nici o infracțiune împotriva legii. Dar Codreanu n-o înțelege așa; el cere și obține o anchetă administrativă. Aceasta, condusă cu o parțialitate deconcertantă, nu poate, în concluziile sale, să formuleze interdicția taberei de muncă, dar guvernul, într-un gest simbolic, îl decorează pe prefectul de poliție și grăbește avansarea comisarilor care procedaseră la arestări.

Farse odioase și care nu au potolit indignarea opiniei publice, dimpotrivă. Foarte abătut, Codreanu se retrage pentru un timp la munte. El iubește izolarea în natură; are o predilecție și o încredere cu totul particulară în imenșii codri ai Bucovinei. S-ar spune că el se inspiră din natura românească și că prin ea el comuniază cu virtuțile ancestrale, liniștitoare și reconfortante ale nației. El scrie, vorbind despre faimoșii codri ai Tigheciului: *"pe aceste poteci, în cursul istoriei moldovenești, de multe ori dușmanii noștri și-au găsit moartea"*. Căci pădurea este forța protectoare a României.

EXECUTAREA LUI MANCIU. ANCHETAREA ȘI ÎNTOARCEREA TRIUMFALĂ LA IAȘI. Revenit la Iași, îl așteaptă o nouă luptă și noi persecuții. Dar

deja se simte bine că nimic nu i se mai poate întâmpla acestui tânăr de douăzeci și cinci de ani, animat numai de o mistică invincibilă a resurecției și care înfruntă sacrificiul ca și cum persoana sa ar fi fost prețul cu care trebuia cumpărat triumful *Legiunii* sale ? La 25 octombrie 1924, Codreanu, devenit avocat, trebuie să pledeze pentru un student care, după ce fusese odios maltratată de prefectul poliției, îl tradusese pe acesta din urmă în fața tribunalului. La audiere, Manciu se prezintă cu douăzeci de polițiști și, abia intrat în incintă, se aruncă literalmente asupra lui Codreanu. Acesta nu ezită nici un moment; el scoate revolverul și trage. Manciu se prăbușește, mort. Această execuție face dreptate în cazul unuia dintre cele mai mizerabile personaje oficiale ale epocii. Codreanu este, bineînțeles, arestat pe loc și internat (pentru a treia oară deja, în scurta sa viață), în închisoarea de la Galata.

Dar toată viața lui Codreanu este făcută din suferințe care sunt preludiul unui salt înainte. Guvernul, înnebunit de turnura pe care o iau evenimentele, și foarte neliniștit de popularitatea crescândă a celui care nu este, în ochii săi, decât un "terorist", decide că procesul nu va avea loc la Iași, ci la Focșani. Dar acolo, mulțimea își manifestă simpatia la ferestrele celei prizonierului [autorul n-a știut că din această cauză procesul a fost mutat la Tr. Severin, în celălalt capăt al țării, în Oltenia – n. e.]. Cu atât mai rău, căci aici chiar procesul care se deschide la 20 mai 1925 avea să releveze profunzimea și expansiunea mișcării declanșate de Codreanu. Se va ține seama de acest fantastic detaliu că 19.300 de avocați s-au înscris ca apărători benevoli și voluntari ai acuzatului. Ce palmă pentru guvernul liberal ! Codreanu a fost achitat, în aplauzele mulțimii, jurații abordând la butonieră insigna mișcării național – creștine. Popularitatea lui Codreanu este în culmea sa. Întoarcerea la Iași este triumfală. În gări, populația îi așteaptă trenul și, într-o emoție colectivă indescritibilă, îl aclamă fără sfârșit. O comuniune invincibilă de sentimente se stabilește între această mulțime și Codreanu, care notează în acest moment: "**Mulțimile au uneori un contact trecător, un minut de viziune a poporului din trecut și a morților. Ele resimt atunci instinctul grandorii Națiunii. Și acest contact este atât de puternic, amuțindu-le ca un cutremur de pământ, încât mulțimile, tulburate, plâng.**"

CĂSĂTORIA LUI CODREANU LA FOCȘANI. CEREMONIE FĂRĂ PRECEDENT.
La 14 iunie al aceluiași an, Codreanu se căsătorește. Această ceremonie

depășea în importanță tot ce se poate imagina, pentru o astfel de sărbătoare. Orașul Focșani, care nu se putea consola că nu fusese sediul marelui proces precedent, a revendicat privilegiul de a fi ales de Codreanu pentru a-și celebra căsătoria. Au fost 100.000 de persoane pentru a însoți eroii cu această ocazie. În fruntea cortegiului, Codreanu călare, era urmat de două mii trei sute de vehicule, precedând o coloană a cărei lungime depășea șapte kilometri. Codreanu era deja departe în câmp când sfârșitul cortegiului de-abia părăsea orașul. Nimic, ca această grandioasă ceremonie nu exprimă mai bine imensa popularitate de care se bucura Codreanu în această epocă, și de atracția pe care o exercita asupra mulțimilor. Ceremonia a fost înregistrată pe peliculă, însă guvernul speriat a interzis proiectarea filmului pe ecrane.

PRIMUL SEJUR LA GRENOBLE. GÂNDURILE PROFUNDE ALE LUI CODREANU DESPRE FRANȚA. La 13 septembrie 1925, Codreanu pleacă împreună cu soția sa la Grenoble. Nu se știe precis motivele care l-au împins la acest exil voluntar în momentul în care, fără îndoială, era posibil pentru el să dea maximumul măsurii sale. Se pare că a avut loc între el și profesorul Cuza o anumită divergență de vederi asupra metodelor de acțiune ale *Ligii* [Apărării] *Național - Creștine*. Bătrânul profesor, intelectual și timid, înțelegea greșit (și poate chiar blama?) orientarea atât de incisivă a acțiunii lui Codreanu. Se pare că acesta din urmă, din respect pentru personalitatea lui Cuza, a ales deliberat, să se dea de-o parte și să aștepte ca evenimentele să-i dea dreptate. La Grenoble, el găsește șazeci de studenți din România, din care cincizeci și cinci sunt evrei. El se înscrie la doctorat, chiar necunoscând limba franceză. Deja la Crăciun, el spune totuși că este în măsură să urmeze cursurile fără prea mari dificultăți.

Aici trebuie să mărturisesc un sentiment personal. Lectura paginilor pe care Codreanu le-a consacrat sejurului său în Franța a fost pentru mine ocazia unei emoții intense și a unei admirații. Cu o siguranță de viziune aproape miraculoasă, Codreanu simte foarte bine că Franța din 1925 este în ruptură cu adevărata Franță. El insistă asupra destinului dureros al țării noastre evreizate și supuse dictaturii spirituale și politice a francmasonilor. Cu ce putere de sentimente exaltă el vechea Franță; acea a bisericilor din evul mediu, acea a ruinelor ancestrale, acea a mănăstirilor și abațiilor. Exact ca și cum ar fi fost în propria lui țară, atracția trecutului l-a făcut să comunieze cu sufletul fundamental

al patriei noastre, mai bine poate decât au ajuns vreodată s-o facă mulți dintre francezi. Exista la Codreanu un instinct sigur și imperios care, oriunde s-ar fi găsit, îl făcea să ia contact cu forțele sănătoase și să-l deturneze de la aspectele morbide și degenerate ale sufletelor naționale¹.

SCURTA ÎNTOARCERE ÎN ROMÂNIA. Căderea guvernului liberal, dizolvarea Parlamentului și anunțarea noilor alegeri îl aduc pe Codreanu în România unde el va conduce bătălia electorală pentru *Liga* lui Cuza. El însuși își depune candidatura la Focșani, unde cunoscuse mai înainte o imensă popularitate. Dar înscenările oficiale împiedică orice propagandă electorală reală iar presiunea guvernamentală exercitată prin mijloace absolut scandaloase este îndreptată evident, în principal, împotriva lui. După o bătălie dificilă, semănată cu ciocniri sângeroase împotriva adversarilor, dar mai ales contra poliției, Codreanu cșuează. Totodată profesorul Cuza și alți nouă candidați ai *Ligii* sunt aleși. Parlamentar, este un incontestabil succes pentru un

1. "... În zilele de sărbătoare, am început să fac mici excursii în jurul orașului. Ruinele vechilor castele și ale vechilor turnuri m-au impresionat. Cine puteuse așadar să le locuiască odinioară ? Este posibil ca toată lumea să le fi uitat ? Trebuie să mă duc să le vizitez. Am intrat în ruine și am rămas acolo în jur de o oră, într-o liniște neîntreruptă, vorbind cu morții.

... În oraș, pe Prefectură, pe Palatul de Justiție și pe alte monumente publice se găsea steua masonică. Simbol al dominației absolute a hidrei evreiești asupra Franței. Din această cauză m-am retras în vechiul oraș, acolo unde există bisericile și crucile înnegrite de timp și de uitare. Evitam cinematografele moderne, teatrele și cafenelele și mă refugiam sub resturi de ziduri, acolo pe unde credeam că trecuse Bayard. **Mă scufundam în trecut și, spre marea mea satisfacție, simțeam Franța istorică, Franța creștină, Franța naționalistă. Nu este Franța iudeo – masonică, atee și cosmopolită. Este Franța lui Bayard și nu Franța lui Léon Blum !** ... Am vizitat de asemenea schitul de la Grande – Chartreuse, de unde mii de călugări au fost alungați de către statul laic. Pe câteva statui am văzut urmele de pietre pe care mulțimea, în vremea Revoluției, le aruncase pentru a-l lovi pe Dumnezeu!". (Pentru Legionari, paginile 249 și 250). După ce va fi citit aceste pagini, poate un francez să continue să creadă că n-avea Codreanu o atracție instinctivă pentru adevărata Franță ? Există aici accente de simpatie care se găsesc extrem de rar din partea unui străin. Cei care îl prezintă pe Codreanu că ar fi fost francofob o fac pentru că ei confundă Franța cu evreimea sa, pe care Codreanu o detesta; și avea dreptate !

partid care înfruntă pentru prima dată acest gen de luptă și care n-are, în fond, decât câțiva ani de existență. Dar Codreanu nu este mulțumit. El se teme ca acest succes pur constituțional să nu sterilizeze dinamismul revoluționar al *Ligii*. Și pleacă din nou la Grenoble unde, de fapt, își lăsase soția.

AL DOILEA SEJUR LA GRENOBLE. CODREANU, DOCTOR ÎN DREPT. Acolo, timp de un an, va duce o viață de muncă și privațiuni. El va locui într-un sătuc, Pont – d'Uriage, pe înălțimile care înconjoară orașul. Va vorbi cu țărani Francei, inițiindu-l în limbajul simplu al problemelor politice și economice. Va fi atât de iubit încât, la plecare, țărani îl vor conduce până la gara din Grenoble. Amintirea lui a rămas acolo foarte vie; și cred că francezii își vor face o datorie de a fixa într-o zi memoria sejurului lui Codreanu și de a aminti tuturor cine a fost oaspetele Francei. Ziua studia la Universitate și seara muncea la lucrările câmpului sau broda pentru a-și asigura modesta existență. Codreanu va trece cu succes într-un an și jumătate certificatele regulamentare ale doctoratului în drept [autorul nu a fost bine informat, Codreanu nu și-a mai susținut teza de doctorat – n. e.]. El era totuși de o inteligență mai mult intuitivă decât discursivă. Dar știa să se plieze la toate disciplinele spiritului. Mai târziu, el avea să-i uimească pe cei care-l vor aborda prin extraordinara sa conștiință a detaliului, aliată unei supreme viziuni a ideilor generale. Contrast simbolic, dar magnifică sinteză intelectuală, care, cu Pascal, se poate gândi că este criteriul infailibil al geniului.

LIGA LUI CUZA ÎN PLINĂ CRIZĂ. CODREANU NU OPTEAZĂ PENTRU NICI UNA DIN PĂRȚILE SCIZIUNII. Prietenii săi, cei mai adevărați prieteni ai săi, cei care cunoscuseră cu el închisoarea de la Văcărești, îi scriu totuși că prezența sa în România devenea indispensabilă. Un conflict amenința serios să distrugă unitatea *Ligii Național – Creștine*. Căci Cuza, devenit deputat, părea să vrea să deturneze *Liga* de la atmosfera mistică și anticonstituțională, sub semnul căreia fusese totuși născută. Pornind de la un conflict de ordin pur parlamentar, sciziunea izbucnește. Cinci deputați se detașează de Cuza și se solidarizează cu un tânăr deputat, pe care bătrânul profesor îl exclusese din grupul parlamentar al *Ligii*. Acest gen de conflict, se înțelege, este din acelea care pot să displacă cel mai mult lui Codreanu. Lui îi este imposibil să ia parte profesorului sau deputaților scizioniști. Toate acestea miroso a

parlamentarism de mută nasul. Ah ! Cât de străin este acest parlamentarism față de spiritul de resurrecție a omului nou ! Nu, hotărât, de-acum nici cu Cuza, nici cu ceilalți nu se va putea întreprinde opera de educație eroică a omului, singura care va permite crearea României noi. Trebuie un cū totul alt spirit, o cu totul altă voință. Decizia sa este luată brutal.

LA 24 IUNIE 1927, CODREANU FONDEAZĂ LEGIUNEA SFÂNTULUI ARHANGHEL MIHAIL La 24 iunie 1927, Codreanu convoacă pentru orele zece seara pe cei șapte camarazi cu care fusese închis la Văcărești și, vorbind în fața unei copii a icoanei Sfântului Arhanghel Mihail care i se făcuse în acea închisoare, le-a spus aceste cuvinte simple: *"Astăzi, 24 iunie 1927, creez, sub comanda mea, Legiunea Arhanghelului Mihail. Să vină printre noi cel care are credință nemărginită. Să rămână deoparte de noi cel ce n-o are. Numesc pe Radu Mironovici șef la Garda Icoanei. "*

Cel mai mare act al vieții sale se împlinise în cea mai mare simplitate. Pasul la care tot trecutul său îl obliga, Codreanu îl făcea în cele mai rele condiții poate, atunci când popularitatea sa în mase nu mai era cea care fusese. Ce contează ! Privirea clară și pierdută în depărtare într-o viziune pe care o avea, singur, Codreanu, șef senin, se angajează ferm și deliberat în viața revoluționară și de sacrificii care va fi încoronată de martiriul său eroic.

RECULEGERE

Se cuvine a suspenda un moment istoricul vieții lui Codreanu.

Studentul este acum ȘEF, pe calea supremă a sacrificiului. El nu va ieși nici un moment de pe această cale. El va suferi mai mult decât a suferit oricare om din lume pentru țara sa.

Iată-l de acum înainte hotărât. Omul și-a găsit destinul. Este o logică implacabilă care, de la actul de la 24 iunie 1927 îl va conduce la închisoare și la moartea sângeroasă de la 30 noiembrie 1938. Această cale, acest Calvar, creator de binefaceri pentru camarazii săi, pentru poporul și Națiunea sa, el le-a grevat mai întâi cu un grup restrâns, oameni devotați cărora el le va inculca gustul sacrificiului și eroismului. El va ajunge să-i facă să împărtășească acest sentiment atât de extraordinar al gustului bucuriei morții, care era atrăgător pentru ei.

El le va spune: Ce rost are să trăiești ? Esențialul este a învia...

Și toți vor înțelege. Și toți se vor supune acestui apel care va avea aerul unic de a veni din mormintele deschise ale străbunilor.

*El îi va organiza într-o **Legiune** și într-o **Gardă**.*

*Și ei nu vor face decât să fie unul în această **Legiune** și această **Gardă**. Viața lor va fi viața sa, cum gândirea lui va fi gândirea lor. Istoria lui va fi istoria lor.*

*Trebuia acum să cunoaștem această **Legiune** și această **Gardă**; să vedem cum a obținut gloriosul Căpitan elite atât de stranii, de sublime...Eu cred că intrăm acum precum într-un sanctuar.*

Bieți oameni ai Occidentului ce suntem, plini de logică și de uscăciunea inimii, să ne descoperim în fața oamenilor cu care vom intra acum în contact.

*Ei sunt mai buni decât noi ! Și fără îndoială de aceea, **Providența** le-a dat, întru creșterea datoriei lor eroic împlinite, privilegiul triumfului pe pământ.*

CAPITOLUL II

Organizarea și spiritualitatea legionarilor

LEGIUNEA SFÂNTULUI ARHANGHEL MIHAIL¹. *Legiunea Sfântului Arhanghel Mihail*, mai cunoscută în Franța numai sub unul din aspectele sale: *Garda de Fier*, nu este o ligă și cu atât mai puțin un partid. Ea nu se aseamănă întru nimic cu organizațiile politice franceze sau străine din care istoria contemporană ne oferă atâtea exemple. Ea este o mișcare absolut originală ale cărei prim scop și rațiune de a fi sunt redresarea spirituală și morală a omului, crearea unui om nou, în ruptură cu omul democratic al momentului, care este individualist și slab. Ea este tentativa cea mai loială precum și cea mai adecvată pentru a dezvălui în fiecare dintre noi eroul originar care doarme, sufocat de falsele broderii vulgare ale omului cotidian, ale omului banal, ale omului fad care suntem clipă de clipă și care este antinomia însăși a eroului care am putea fi.

Se înțelege cu ușurință că, dacă acesta este scopul final al *Gărzii de Fier*, caracterele acestei mișcări trebuie să fie esențial diferite de acelea ale partidelor specific politice al căror scop și rațiune de a fi sunt luarea revoluționară a puterii pentru aplicarea sistematică a unui program de acțiune stabilit dinainte, în vederea ridicării în același timp socialiste și naționale a unei țări. Sub un astfel de semn, observatorul care abordează *Garda de Fier* cu spirit politic este cu totul deconcertat de locul de mică importanță pe care îl deține în politica propriu-zisă – aceea de care creierele ne sunt înțesate, aceea care a deturnat inimile de la sentimentele cele mai adevărate și cele mai profunde, aceea care a devenit prisma deformată prin care secolul al XX-lea întrevede artificial realitatea.

Francezul, al cărui spirit secretă politică la fel de spontan cum ficitul secretă bilă, trebuie să facă un efort violent pentru a cuceri

1. Dăm, în acest capitol, organizarea *Legiunii*, precum și analiza gândirii legionare, nu precise, așa cum erau la fondare, când totul era embrionar, ci în stare de perfecționare și stabilitate la care a ajuns *Legiunea* mai apoi. Ni se pare preferabil să adoptăm acest plan, căci lectorul ar putea fi deconcertat să urmeze istoria eroică din 1927 la 1938 și 1940, dacă el nu ar avea o idee foarte netă despre ceea ce erau organizația și spiritualitatea legionare.

un fel de virginitate spirituală, dacă vrea să înțeleagă sufletul însuși care vibrează în *Garda de Fier* și cu care toți legionarii comuniază într-un identic spirit de pasiune mistic și de asceză. El va fi surprins în cel mai înalt grad de legile interioare și comandamentele fundamentale la care se pliază tinerii bărbați ai *Gărzii*; anumite rituri cu aspect religios alungă ceea ce este steril și logică rece în spiritul său cartezian. Dar dacă aruncă departe de el toate aceste învelișuri moarte și tot acest fals umanism raționalist, care a făcut din el, în ciuda tradiției sale europene, cel mai puțin entuziast, cel mai puțin sensibil la frământările inimii, cel mai cârcotaș față de acțiunea de întreprins, atunci el va înțelege cât sunt de eliberatoare aceste lanțuri care releagă omul renovat, în pofida acestui secol corupt, de omul adevărat al secolelor trecute. Eu nu pot să gădesc, pentru a exprima acest sentiment de eliberare personală, o altă expresie decât aceea care s-ar putea aplica păcătosului care se căiește, fericit de a găsi în fundul unei mănăstiri această pace pe care *Providența* n-o acordă decât oamenilor de bună-credință, sau decât acelor copilași, aleși privilegiați din cauza virginității generale a sufletului lor.

FRĂȚIILE DE CRUCE. Se înțelege că o astfel de operă de regenerare trebuie legată cu o predilecție particulară de copil și de adolescent. Receptivitatea este cea mai mare la aceste vârste, în care receptivitatea omului care va veni este în gestație. Și dacă ideile și instinctele rele au o mare priză asupra creierelor tinere sau asupra voințelor încă puțin consolidate, tot la această vârstă, o emulație pentru bine și o contagiune a eroismului au cea mai mare șansă de a da fructe fericite. Astfel, există în sânul *Gărzii de Fier* asociații pentru tinerii sub optsprezece ani. Aceste asociații se numesc *Frățiile de Cruce*. Acest titlu nu trebuie să evoce ceva particular creștin, încă și mai puțin să lase să se înțeleagă că ar exista în sânul acestor *frății* o influență clericală. El se referă doar la un străvechi obicei, astăzi în general abandonat, după care își manifestau, unul față de altul, neclintirea legăturilor lor de afecțiune, făcându-și la încheietura mâinii o incizie ușoară în formă de cruce și bând mutual sângele care țâșnea. Pur simbolică, această aluzie la o tradiție ancestrală nu trebuie înțeleasă de a marca întreaga prietenie făcută din sentimente de afecțiune și solidaritate de neclintit, care îi unesc între ei pe membrii *Frățiilor de Cruce*. Ei trebuie să fie între ei, și sunt în realitate, frați până la moarte.

Este o disciplină austeră și care, prin anumite aspecte și metode ale sale, amintește de disciplina adunărilor primitive ale creștinilor, care supune unei legi comune copii și adolescenții *Frăției*. Voința fiecăruia trebuie să se supună exercițiilor și trebuie interzisă contractarea deprinderilor curente care dovedesc, în general, o slăbire a disciplinei personale. Astfel, tânărul membru al *Frăției* trebuie să se abțină total de a fuma, de a bea alcool și trebuie să se mențină cast până la ieșirea sa din *Frăție*. Reguli mai mult morale decât politice, se va conveni cu ușurință, și care par pentru judecata noastră individualistă o incursiune puțin justificabilă a unei asociații temporare într-un domeniu pe care, geloși, noi l-am vrea inviolabil în moralitatea noastră privată. În realitate, este vorba despre o autodisciplină de fier, ale cărei rezultate au fost totdeauna deosebit de apreciabile. Toți legionarii sunt de acord a recunoaște că cei mai buni dintre ei sunt cei care au avut privilegiul de a fi împărtășit disciplina *Frățiilor de Cruce*. Tânărul copil sau adolescent trebuie, de altfel, să țină la zi un carnet personal în care să noteze zilnic acțiunile și gândurile sale, precum și unul al cheltuielilor sale, din care ceea ce este superflu trebuie exclus. La sfârșitul fiecărei luni, el trebuie să verse *Legiunii* o sumă determinată și care este proporțională cu cheltuielile sale din timpul lunii. Astfel el se obișnuiește cu metoda unei discipline de economic, de ordine și de sacrificiu care sunt, fără îndoială, pilonii viitoarei morale sociale, indispensabilă oricărui Stat politic care se laudă că este înnoit. În fine, membrii *Frățiilor de Cruce* trebuie să consacre cotidian o oră meditației la *Legiune*, la legile ei, la principiile ei, la șeful acesteia. Este vorba de un exercițiu pur spiritual, educativ, destinat să impregneze spiritul cu principiile esențiale ale *Legiunii*. El evocă irezistibil acest exercițiu, pe acelea ale Sfântului Ignatius de Loyola, recomandate primilor săi discipoli: este o meditație activă, veritabil creatoare, în fiecare dintre noi, a unui soi de stare de grație destinată să creeze în spirite și în inimi un apetit, un instinct al binelui. El creează în fiecare dintre membrii *Frățiilor* un instinct legionar, care contribuie la a face din ei mai târziu legionari de elită, cadre absolut formate pentru funcția lor atât de delicată de Șefi de Cuiburi. O tinerețe care a suferit o asemenea influență spirituală nu se mai poate pierde. Ea are nevoie de *servitutea* sa ca de o singură stâncă solidă de care să se țină; curând disciplina spirituală a devenit stofa însăși a personalității și, ca și definiția sa, o disciplină în afara căreia personalitatea s-ar fărâmița sau s-ar dispersa ca o ceață

nesubstanțială. Sunt sigur că nu trădez sentimentele comune tuturor legionarilor spunând că propria lor individualitate nu este nimic, ci că totul în personalitatea lor este acea comuniune a fiecăruia la disciplina personală și colectivă pe care o împărtășesc toți. În marginea și deasupra acestor *Frății de Cruce*, și grupând bărbați de la 18 la 30 de ani (uneori chiar adolescenți mai tineri), se ridică structura propriuzisă a *Gărzii de Fier*. Îmi este imposibil să insist din nou asupra originalității acestei structuri. Ea se va descoperi de la sine pe măsură ce va fi expusă. Dar cititorul trebuie să fie impregnat de o anumită atmosferă spirituală dacă vrea să înțeleagă toată această organizație și rațiunea ei de a fi. Suntem prea influențați, noi, moștenitorii dreptului roman, juriști îndopați cu *Codul lui Napoleon*, să dorim ca fiecare piesă a unei organizații să aibă o funcție perfect definită, care ar face ca toată structura organizației să semene cu un formidabil sistem administrativ. Nimic asemănător la *Garda de Fier*.

De la celula esențială, **Cuibul**, asupra căreia va fi obligatoriu să insistăm îndelung, până la **Centru**, trecând prin **Garnizoană**, **Sector**, **Departament**, **Regiune**, este un amestec complex, dar ordonat, de organisme sau numai de oameni când având o viață proprie și completă, când limitați la o funcție de control, de centralizare, când, dimpotrivă, implicați amplu în conducere și gestiune.

Cuibul

Cuibul ? Nu există legionari care să nu vorbească despre **Cuib** fără un imens respect și fără o afecțiune mișcătoare. Legăturile care-l unesc pe legionar de **cuibul** său sunt de un gen absolut necunoscut la noi și, într-adevăr, ele sunt excepționale. **Cuibul**, pentru legionar, este familia, este prietenul, este preotul, sunt toate acestea deodată. Este iubit și nu poate să se desfacă. Nici o comparație, de exemplu, cu organismele noastre de bază ale partidelor: celule sau secțiuni. De aceea, cu toate că acest cuvânt ar putea să pară bizar, eu am vrut să respect traducerea strictă a cuvântului românesc **cuib**, și nu să-l transpun prin **celulă**. În plus, cuvântul este împrumutat din limbajul pădurii și Codreanu, care iubea atât de mult arborii și codrii falnici ai Bucovinei "*sale*", nu-l alesese desigur fără o intenție de simbol, pe care orice altă traducere ar fi riscat să-l trădeze.

Codreanu a dat **Cuibului** o definiție întradins foarte imprecisă:

"Cuibul este un grup de oameni care are conduita unui singur om".

Se va observa că nu intră în această definiție considerații care, de obicei, ne fac să definim o celulă sau o secțiune: de exemplu, locul unde se exercită activitatea secțiunii. În partidele noastre, secțiunea sau celula are o extensie geografică determinată dinainte, perfect definită prin exigențele administrației interioare a partidului. Se întâmplă altceva cu **Cuibul**, care este o creație spontană datorată inițiativei unui legionar.

Cum se fondează un **Cuib** ? Un legionar, fie că i s-a trasat sarcină, fie că simte îndemnul personal pentru această operă, se detașază de un **cuib** deja existent și, cu doi sau trei prieteni aleși de el, fondează un **cuib** nou. Pentru a putea exista, **Cuibul** trebuie să cuprindă cel puțin trei membri; el nu poate să cuprindă mai mult de treisprezece. Aceste măsuri sunt înțelept luate pentru a obține o coeziune durabilă a membrilor, a împiedica dificultățile care apar totdeauna când prea multe persoane sunt în contact permanent, să permită o legătură afectuoasă între toți. Membrii aceluiași **cuib** sunt precum membrii aceleiași familii. Acest sentiment de unitate frățească n-ar putea exista la o extensiune indefinită a cuibului. De aceea **Cuibul** are drept limite inferioare și superioare numerele inferioare și superioare ale membrilor constituind o familie.

FORMAREA CUIBULUI. În timp ce, în partidele noastre, propaganda în scris sau prin miting constituie calea normală de recrutare, simpatizantul putând să se înscrie liber prin simpla semnătură pe un formular de adeziune la ieșirea de la o reuniune de propagandă, recrutarea pentru **Cuib** a legionarilor e supusă unor reguli limitative. Aceste reguli au permis **Gărzii de Fier** să controleze totdeauna recrutarea lor, ele au evitat infiltrarea sau spionajul în sânul cuiburilor; ele au creat asemenea condiții încât toate garanțiile dorite să fie oferite de viitorul legionar înaintea admiterii sale. Nu eșit să cred că dacă, în pofida persecuției și ilegalității existenței sale, **Garda de Fier** a rămas neștirbită, aceasta a ținut în mare parte de metoda severă și prudentă de recrutare a **cuiburilor**.

Cel care cere admiterea sa într-un cuib este totdeauna cunoscut în prealabil, și cunoscut bine, de doi membri ai cuibului. Cel mai adesea este un camarad de muncă sau universitate sau un prieten. El a ajuns să cunoască **Garda de Fier**, fie prin conversații cu un legionar, fie prim materialul de informare care i-a fost remis, fie – în mare parte – prin

tipăriturile *Gărzii*. El face cererea sa de admitere; din această zi începe pentru el o perioadă de așteptare, în timpul căreia este supus observației atente a tuturor, viața sa – toată viața sa –, toate actele sale sunt examinate și analizate în lumina principiilor *Gărzii*. Postulantul poate să facă toate declarațiile din lume, dar numai actele lui pledează pentru sau contra lui. Codreanu spunea cu predilecție: omul nu valorează decât prin actele sale. Această perioadă poate dura una sau două luni, uneori trei. Când șeful cuibului îl consideră util, postulantul este admis în *Cuib*. Nici o ceremonie nu consacră această admitere, care ea însăși nu constituie adeziunea sau admiterea în *Legiune*. Trebuie să aștepte să treacă doi ani plini de la data acestei admiteri pentru ca membru *Cuibului* să devină legionar. Atunci el depune jurământul. Pronunțarea acestui jurământ constituie actul fundamental al legionarului. Acum, că l-a pronunțat, noul legionar aparține în întregime *Legiunii*, până la moarte. Această legătură are un caracter sacru, ceva oarecum transcendent, analog unei liturghii religioase. Chiar atunci când legionarul ar crede că s-a achitat de acest jurământ, el nu va fi eliberat. De aceeași manieră în care apostasia nu dezleagă creștinul de legăturile lui de botez, la fel, trădarea nu dezleagă pe legionar de obligațiile *Jurământului*. În fața legionarului trădător, trădarea sa nu va putea fi prezentată decât ca un oprobriu. Legionarii disprețuiesc pe trădător, așa cum creștinul fuge de contactul cu Apostatul. Denunțarea jurământului marchează pe trădător cu un indelebil semn de infamie.

Dar de ce am insistat asupra acestei denunțări ? Cazurile trădării jurământului lor de către legionari au fost de o raritate excepțională. Am spus-o: spiritualitatea și atmosfera mistică ale *Cuibului*, odată ce a intrat în el, *Cuibul* a devenit ca o exigență a sufletului său. Legionarul este fericit când se simte în legătură, în comuniune cu *Cuibul*; el este ca un exilat, făcut bucați, dacă din nenorocire această comuniune încetează.

Încet, familia *Cuibului* este constituită: iată-o ajunsă la extensiunea sa maximă. Atunci, din treisprezece membri care au trăit totdeauna împreună, se detașează doi sau trei legionari și unul dintre ei, sprijinindu-se pe ceilalți, se duce să fondeze un alt *Cuib*. Astfel se despart la vârsta bărbăției copiii mari ai marilor familii. Astfel se formează *famiile cuiburilor*. Nu există între cuiburile aceleiași familii nici o dependență ierarhică sau administrativă; dar subzistă între ele un soi de

consaguinitate spirituală care ar permite unui legionar exersat să recunoască între două cuiburi "un aer de familie". Astfel, cuibul din Paris este din aceeași familie cu unul din București.

REUNIUNEA CUIBULUI. *Cuibul* se reunește obligatoriu o dată pe săptămână. Bineînțeles, într-un loc strict privat, de preferință într-o sală închisă. Nu există reuniuni ale cuiburilor în cafenele sau în săli publice. În general, reuniunea se face chiar la reședința șefului de cuib; dar nu mai trebuie spus că în perioadele de persecuții, când șefii cuiburilor erau urmăriți de poliție, reuniunea se făcea în locuri sigure, variabile, ținute strict secret. Astfel, cuiburile s-au reunit de o manieră absolut ocultă, ori sub o asemenea formă încât poliția era redusă la neputință. Multe dintre cuiburi, în București, se reuneau la cină, la unul dintre membrii mai puțin cunoscuți: pentru că poliția neîncrezătoare făcea arestări la prânziurile sau cinele cu mai mult de cinci persoane, gazdele trebuiau să depună listele convivilor la Prefectura de Poliție ! Altădată, cuiburile se întâlneau clandestin într-o biserică și cuvintele de ordine erau astfel transmise. Oricum, de fiecare dată când aceasta era posibil, cuibul trebuia să se reunească după un ritual strict, care prevedea amenajarea sălii de reuniune și derularea ședinței.

Pe zidul de la Răsărit al sălii, este așezată o icoană reprezentând pe Sfântul Arhanghel Mihail. Deasupra, o fotografie a lui Codreanu și o Cruce. În fața icoanei arde o candelă cu ulei sau doar o lumânare de ceară. Acestea sunt singurele auxiliare rituale. Nu este nevoie nici de masă, nici de scaune; legionarii, de cele mai multe ori, rămân în picioare, reuniunea netrebuind, de regulă, să dureze mai mult de o oră.

Când, la ora stabilită, legionarii cuibului și câțiva rari invitați admiși s-au strâns, șeful cuibului ordonă: "*Garda la voi*". Legionarii salută, apoi, ținând mâinile ridicate, recită o rugăciune care se termină prin textul jurământului legionar. Atunci încep cântecele. Acestea joacă un rol foarte important în actele legionarilor reuniți. Cântecele colectiv este un exercițiu deosebit de propriu pentru a dezvolta sentimentul coeziunii. Codreanu, care ținea mult ca această regulă a cântecului să fie strict respectată, spunea adesea că un criminal care merge să dea o lovitură urâtă nu cântă, că nenorociții sau oamenii neliniștiți sau îngrijorați nu cântă, că doi oameni care se urăsc sau se bănuiesc, dacă fac un drum împreună nu cântă. Singurii care pot cânta împreună sunt

cei care au sufletul curat, intenție dreaptă, inima plină de bucurie și fără nici o ură. Dacă nu chiar, mai gândea Codreanu, însuși faptul de a cânta nu favoriza această puritate a sufletului, această direcționare a intenției și această bucurie a inimii. Aici, el releva ca un psiholog, știindu-se că în lipsa emoției interioare care provoacă spontan atitudinea luată într-un scop deliberat, face să se nască emoția interioară căutată. Cântecul în comun dezvoltă de asemenea sufletul colectiv, căruia acesta îi este expresie; conștiința fiecăruia pare să se piardă în conștiința colectivă originară care a creat reuniunea cuibului. În această fuziune a individului într-o solidaritate pacificatoare, coexistă deodată sufletul bun și necesitatea. Acesta este momentul când ajunge la conștiința că el nu este nimic și, că, dacă el este ceva, aceasta nu este decât participarea sa privilegiată la colectivitatea **Cuibului**. În ce mă privește, am cunoscut un legionar pe care ceremonialul ritual al reuniunilor **Cuibului** îl oprise mult timp la pragul *Gărzii*. La prima reuniune la care a fost admis el a avut o revelație și din acea zi el a fost în întregime cucerit. *"Trăind această primă reuniune, simțind climatul Cuibului, aceasta a avut în mine – mi-a spus el – o cu totul altă rezonanță, și cu mult mai sublimă, decât mă putuse face să simt imaginația mea, după povestirile pe care le auzisem de la legionari"*. Eu însumi am fost admis la o ședință de cuib: îmi este imposibil să relatez exact impresia de înălțare religioasă pe care am simțit-o. Abia intrat în camera icoanei, o imensă liniște interioară s-a lăsat în mine, și am fost în imposibilitate totală să pronunț cel mai mic cuvânt. Aveam ochii ațintiți pe icoană și pe portretul lui Codreanu. Legionarii cântau. Mi se părea că visez sau că sunt într-o catedrală în timpul cântecelor coralei. Un spirit subtil și extraordinar pătrundea în mine. Nu mi-ar fi trebuit decât să întârzii mai mult pentru a simți că învie în mine un om care nu m-am simțit niciodată să fi fost.

Cântecele fiind terminate, reuniunea propriu-zisă începe. Într-o primă parte consacrată informării legionarilor, șeful cuibului face tabloul evenimentelor surse în timpul săptămânii trecute; el prezintă o imagine generală a lor și le comentează. Dacă are informații de dat, el le comunică și întreabă legionarii asupra celor pe care ei ar fi susceptibili să le furnizeze. După care, citește ordinele primite de la șefi și discută împreună asupra manierei celei mai indicate pentru a le pune în execuție. În fine, șeful cuibului poate să facă o atentă revistă a presei, cu toate comentariile necesare, pentru a-i lămurii pe legionari.

A doua parte este mult mai politică. Ea este consacrată educației legionarilor. Nu trebuie uitat, într-adevăr, că scopul *Legiunii* este de a suscita un om nou și de a merge în întâmpinarea sa, prin exerciții apropiate și că în acest scop, *Cuibul* nu are decât o funcțiune exterioară de îndeplinit, care face din el o celulă de activitate, are de asemenea o funcțiune interioară foarte importantă, care face din el o celulă de credință și de educație. În timpul părții acesteia, șeful cuibului citește și comentează după cum dorește, unul sau mai multe puncte din cârtica foarte mică pe care a scris-o Codreanu și care se intitulează *Cârtica șefului de cuib*. Este vorba, în realitate, de un veritabil breviar unde, șaiszeci de puncte care sunt zalele unui lanț lung, pe care articolele le codifică și sistematizează într-o lege, Codreanu a dat *Cuibului* substanța spirituală de la care el trebuie să se inspire constant. Ar fi multe lucruri de spus despre acest breviar care poate servi drept temă la multiple meditații colective, de altfel inepuizabile. Din partea mea, am regretat întotdeauna că nu există o traducere în franceză a acestuia. Este o carte care, pentru noi, ar fi în același timp o edificare și o lecție mortifiantă, noi care, în celule sau în secțiunile grupărilor noastre, nu dăm întotdeauna exemplul unei spiritualități tinzând către bine, al unei camaraderii care să interzică delatțiunea și bănuiala, al unei solidarități care să interzică gelozia, sau invidia, sau șafta, sau ambiția personală. Există încă prea multe mișcări în Franța care pretind să fie artizanele renovării naționale și care sunt roase chiar în interiorul celor mai mici reuniuni ale aderenților lor de viciile cele mai notorii ale democrației. Aceasta ține de ceea ce șefii partidelor, în afară de unul, n-au îndrăznit să le pună aderenților lor, o revoluție personală prealabilă oricărei ambiții de revoluție națională, o revoluție a moralității fiecăruia, condiționând, evident, renovarea moralității generale. Cred că cea mai frumoasă operă a lui Codreanu este de a nu fi atacat, nu dintr-o dată, problema națională, ci problema morală a redresării individului. În această privință funcțiunea educativă a *Cuibului* este fără îndoială, funcțiunea esențială a tuturor organelor *Gărzii*, aceea fără de care numeroase altele nu ar fi putut să dea roade.

Apoi șeful cuibului citește și comentează pasaje din cartea foarte masivă pe care Codreanu a consacrat-o acțiunii sale. Se poate spune că dacă tomul mic al șefului de cuib este un breviar al legionarului, această carte îi este biblie. Scrisă într-un limbaj absolut distanțat de orice artificiu literar, dur, incisiv, de o franchețe care deconectează

ipocrizia naturală a inimilor omenești, dând la fiecare pagină impresia unei forțe în acțiune și de a fi regăsit, pentru a le trăi, aceste calități primitive, complet uitate de acest om, despre care se spune obișnuit, că este civilizată, dezbrăcat de asemenea de orice orgoliu egocentrist, care face uneori atât de penibilă lectura operelor pe care oamenii le scriu despre ei înșiși, această carte este o contribuție excepțională la statutul viitor al Statelor renovate. Chiar dacă este foarte caracteristic românească, ea conține esența unei gândiri universale, și eu nu cred să fie în lume un popor care să nu poată să afle o învățătură coerentă și completă, dură ca un jurământ, dar adevărat ca **Adevărul**.

În acest moment al reuniunii se plasează un exercițiu absolut nou. Să-l numim pentru fixarea ideilor, autocritică sau acuzație, sau chiar spovedanie. Este un exercițiu care constituie esențialmente în a te acuza pe tine însuși, sau a acuza un legionar, de anumite fapte, benigne sau grave, și care în consecință se estimează că ar merita din partea **Cuibului** o sancțiune oarecare. Legionarul care se acuză și care se vede pedepsit, constrâns, de exemplu, să îndeplinească un act dificil, plictisitor, cerând sacrificiu, este apoi liberat de poverile care-i apăsau conștiința de legionar datorită actului de care era acuzat. De aceeași manieră, când un legionar este acuzat de un altul, el este fericit să ispășească pedeapsa, dacă aceasta are loc. Toate acestea se petrec fără nici un sentiment de dezunire, unde rivalitatea nu intră în joc. Dacă un legionar îl acuză pe altul, aceasta se face fără răutate, nici una, ci pentru propriul lui bine, pentru perfecționarea sa și pentru binele colectiv al **Cuibului**, unde orice impuritate și orice stare de impuritate trebuie să fie cu grijă interzise. Ce filozof gândea că aceasta se află în "**încredere**", ca semnul cel mai puțin înșelător al simpatiei ? Și apoi, nu este încrederea prin ea însăși, fuziunea între două suflete ? Codreanu, instituind în sânul **Cuibului** acest exercițiu aproape intim, a vrut să creeze între toți legionarii aceluiși **Cuib**, această comuniune care, dintre toate virtuțile este, fără îndoială, aceea pe care omul democratic a sufocat-o cel mai mult.

Autocritica terminată, **Cuibul** și-a îndeplinit funcțiunea educativă; el este acum reunit cu titlul de celulă de activitate. **Cuibul** are de discutat acțiunea de întreprins în cursul săptămânii care vine. În celulele și secțiunile partidelor, această parte ar constitui esențialul, chiar totul, al unei reuniuni, și aceasta s-ar numi **Planul de propagandă**. Aici, este vorba mai puțin de a difuza o doctrină, de a lansa tracturi, de

a pregăti un miting, cât de a acționa. *Garda* se face văzută prin acte. Astfel, într-un sat, un **Cuib** poate hotărî că bătălia (sau expresia vizibilă a *Gărzii*) va fi construcția unui podet folositor la transportul agricol, pe care administrația democratică neglijează să-l cónstruiască. O cruce la margine de drum, sau chiar o casă construită pentru o văduvă nevoiașă sunt manifestări ale *Gărzii*, tangibile pentru toți. Sarcina legionarilor este facilitată pentru aceste bătălii de instituția **taberelor de muncă legionare** despre care vom vorbi mai pe larg. În orașe, unde bătălia nu poate adopta această formă total concretă ea consistă în special în acte de propagandă: de exemplu, se va ridica drapelul legionar pe edificiile publice, sau chiar se va accentua clandestin distribuirea de material informativ sau, încă, se va decide cumpărarea unui automobil pentru șeful sectorului și pentru a duce la bun sfârșit această lucrare se va duce o bătălie aprigă pentru strângerea fondurilor necesare; s-au văzut legionari fondând reviste sau deschizând antreprize, numai pentru a pune toate beneficiile la dispoziția **Cuibului**.

LEGILE FUNDAMENTALE ALE CUIBULUI: Nu mai este nevoie a spune că definiția bătăliei ce trebuie întreprinsă dă loc, în sânul cuibului, la schimburi de vederi. Apropos de aceste discuții, se cuvine să vorbim despre raporturile de autoritate care există între șef și membrii cuibului sau, mai bine zis, despre metodele după care se conduce **Cuibul**. Codreanu a insistat mult asupra coeziunii care se naște numai din disciplină și asupra faptului că în **Cuib** nu se practică disciplina la maniera unei cazărmi. El spunea: "**Cuibul nu este o dictatură, el se guvernează după legi**". Să mi se permită să subliniez că această atitudine este, în particular, interesantă: ea lasă să se întrevadă întregul caracter constituțional al *Statului legionar* viitor, nelegat de "bunul plac" al suveranului; disciplina tuturor, și se înțelege și cea a Șefului suprem, se referă astfel la o autoritate transcendentală: **legea legionară**. Ea nu este în oameni, ci în instituții; ea este aceea, ea singură care poate să impună tuturor imperatiivele și regulile de acțiune. Care sunt imperatiivele la care **Cuibul** și fiecare dintre membrii săi trebuie să se supună ?

*

Legea disciplinei care este o lege a supunerii fiecăruia le voința colectivă a **Cuibului**, odată exprimată. Există, în fapt, mai multe căi pentru a atinge un scop: există o cale dreaptă și multe altele sinuoase.

Ei bine, în ciuda aparenței, o echipă atinge ținta mai sigur dacă alegând o cale sinuoasă se angajază în totalitate și fără slăbiciune, coerent, decât dacă unii merg încoace și alții merg încolo, fie și pe drumul drept. Vom reveni asupra interpretării care se cuvine făcută asupra disciplinei legionare; oricum ar fi, ea a creat o coeziune a **Cuibului** care este în așa fel încât în eventualitatea unei dispute sau a unei ciocniri între membri, care ar produce între ei o ruptură gravă, este o eventualitate pe care n-a înfățișat-o niciodată nici un legionar. Respectul legii disciplinei este cel care permite **Cuibului** să îndeplinească una din funcțiile sale esențiale: funcția sa unificatoare.

Legea muncii se întemeiază pe această gândire a lui Codreanu că numai actul este măsura valorii reale a omului. Tocmai prin actele sale **Cuibul** se judecă pe el însuși și dobândește conștiința eficacității sale; tocmai prin datoria îndeplinită colectiv **Cuibul** ajunge la o mândrie colectivă, care este mai de dorit și mai sănătoasă decât mândria personală. Și nu este oare contactul permanent cel care menține între legionari exigența acțiunii permanente, că se manifestă cel mai bine solidaritatea care îi unește cel mai bine, care face din unirea lor o putere de acțiune, cu toate că, fiecare, individual, poate fi incapabil de orice muncă eficace ?

Legea tăcerii este una din cele care ar merita cel mai mult să fie "importată" în partidele noastre politice franceze unde se flecărește atât de mult. Codreanu, care a fost avocat și deputat, avca, cu toate acestea (sau tocmai de aceea ?), oroare de cuvânt. Ai totdeauna dreptate atunci când vorbești, spunea el; dar nu servește la nimic să ai dreptate; nu faci nimic dacă ai numai dreptate. Numai tăcerea este climatul acțiunii. Vorba este sterilă și iluzorie. Forța legionarului va fi să fie "tăcutul" din mijlocul flecarilor. "*Taci și lasă pe alții să vorbească*". În primele pagini din cartea sa, amintindu-și perioada petrecută într-o școală militară, Codreanu scria: "*Am învățat să vorbesc puțin, ceea ce m-a făcut mai târziu să urăsc flecăreala și retorica*". El însuși era taciturn.

Legea educației, care obligă pe fiecare membru al **Cuibului** să devină alt om. Cititorul este deja destul de familiarizat cu **Legiunea** pentru a înțelege că aceasta este legea primordială a întregii **Legiuni**. Nu ar fi existat **Legiunea**, se pare, dacă educația tinzând spre eroism practic n-ar fi fost centrul inspirator al tuturor actelor legionare.

Legea solidarității, care obligă pe legionari să se întrajutoreze și **Cuibul** să facă totul pentru a-l întrajutora pe legionar, nu este în fond decât consecința acestei atmosfere de fraternitate care este aceea a **Cuibului**. Nenorocirea unui străin poate să lase pe un om indiferent; nenorocirea unui frate îl mișcă totdeauna și-l îndeamnă, cu totul natural, spre acțiunea de întrajutorare.

Legea onoarei, în fine, fără de care nu ar exista eroi, fiindcă eroismul este onoarea în acțiune. "*Este mai bine – afirmă Codreanu – să cazi pe drumul onoarei, decât să învingi printr-o infamie*". Și, de exemplu, el s-ar fi putut adesea folosi de o abilitate tactică de a minți asupra **Legiunii**, și această abilitate i-ar fi permis, fără îndoială, să devanseze timpul triumfului, dar niciodată nu i-a trecut prin minte unui legionar să apuce pe această cale întortocheată. Și Codreanu însuși, suprem exemplu al supremei virtuți, rămânând pe durata întregii sale vieți, fără nici o umbră de infamie, a murit, înainte de victorie, într-o onoare absolut intactă.

*

Așa cum este, cu cutumele și legile sale, **Cuibul** este organismul esențial și prim al **Legiunii**. Se povestește că un ministru al afacerilor străine i-a cerut lui Codreanu să intre în **Garda de Fier**, dar n-a uitat să sublinieze că, dată fiind personalitatea sa, el n-ar fi putut să intre decât la un anumit eșalon al ierarhiei. Codreanu, foarte rece, i-ar fi explicat pur și simplu mecanismul educației legionare, arătându-i că trebuie să fie admis într-un cuib spre a putea, în doi sau chiar trei ani, să deponă jurământul care l-ar fi consacrat legionar. Istoria nu spune cum a primit acest lucru *Excelența democratică*; dar ea n-a mai revenit niciodată și nu a devenit legionar. Anecdota este semnificativă și pune în valoare spiritul comunitar și unificator al **Legiunii**. Unui legionar îi place să povestească, odată introdus la Codreanu, că a întâlnit în birou, unul lângă altul și la fel tratați un prinț și un cizmar. Legea legionară și instituțiile nu cunosc nici o altă valoare decât pe aceea care consacră **Legiunea** însăși. Nu este oare aici o atitudine perfect aptă să creeze răsturnarea totală a falsei ierarhii a valorilor democratice ? Și vom vedea ce exigențe teribile trebuie să satisfacă pentru ca **Legiunea** să recunoască și să consacre o valoare, și care sunt criteriile deosebit de dure, după care se recrutează și se definește elita legionară.

Alte organisme legionare

TABĂRA DE MUNCĂ. Tabăra de Muncă este ca și *Cuibul*, o colectivitate vie a *Legiunii*. Și, la fel ca acesta, ea tinde să exercite o funcțiune unificatoare și educatoare, permițând, în același timp, *Cuibului* să realizeze mai bine acte pozitive și tangibile, care etalează în fața lumii realitatea *Legiunii*. Toate legile *Cuibului* sunt și legile taberei, cu acest minunat avantaj că ele se exercită în permanență și de o manieră continuă, mai ales legile disciplinei, solidarității și a muncii. Tabăra este o mare bătălie care trebuie câștigată. Efortul psihologic cerut de participarea la o tabără este mai intens decât efortul cerut în cadrul cuibului. Totul este mai mare, mai dur, și, în consecință mai eficace, mai creator în tabără decât în cuib. Alături de taberele mici, pentru a reuși o bătălie redusă, au existat imense tabere de muncă, la care au participat un foarte mare număr de legionari, dar toți voluntari. Au fost tabere la care au participat mai mult de cinci sute de legionari, și s-a văzut că puterile publice au fost foarte neliniștite de această inițiativă. Mai târziu, în timpul afacerii numite "a digului", această neliniște a fost de necrezut. În tabără, totul are deci proporții mai ample, chiar și virtuțile care se pretind legionarului. Tabăra este un fel de prefigurare a *României legionare* viitoare: o colectivitate care, într-un efort armonios, este îndreptată spre bine și se manifestă într-un act vizibil. "*Când e bine concepută*, – scria un legionar – *tabăra este o mare bătălie câștigată de legionari asupra ostilității sau prostiei oamenilor din exterior*". Funcția creatoare a comunității taberei este, cu certitudine, unul din motivele care l-au împins pe Codreanu să generalizeze această instituție.

COMERȚUL LEGIONAR. Mai târziu *Legiunea* a înfruntat pe evrei pe propriul lor teren, acolo unde nimeni nu îndrăznise să-i concureze, pentru că păreau imbatabili. A fost creat un *Comerț legionar* având drept scop să neutralizeze influența comerțului evreiesc. Succesul a depășit speranțele. În restaurantele legionare, unde puteau fi servite mesele de la 2 la 10 lei (între 50 centime și 2,50 fr.), veneau în număr mare studenții, muncitorii, subofițerii și chiar ofițerii. Angajații erau toți legionari, muncind fără nici o intenție de câștig și neurmărind decât un scop, acela de a ajuta la succesul antreprizei colective. Erau

văzuți studenți, în fața cărora se deschidea un viitor universitar strălucit, făcându-se băieți de sală sau cărători, cot la cot cu muncitorii și angloaiții profesioniști. Se manifesta un imens spirit colectiv pentru a duce la bun sfârșit această bătălie a *Legiunii* care a fost un succes fără precedent și care n-a întârziat să-i atragă simpatii active și numeroase.

GRADELE ȘI FUNCȚIILE ÎN INTERIORUL LEGIUNII. Este locul aici să distingem, chiar dacă nu suntem familiarizați cu această diviziune a gradelor și funcțiilor, două serii bine distincte ale ierarhiei în sânul *Legiunii*. Pe de o parte, pentru a lega *Cuibul* cu *Centrul*, există o serie de funcțiuni administrative care nu constituie posturi de comandă propriu-zise: Șef de Sector, Șef de Garnizoană, Șef de Departament sau Regiune. Acești șefi sunt, esențial, amovibili și este chiar o cutumă ca aceste funcțiuni să-și schimbe titularii printr-un fel de rotire. Astfel, se rup de unele funcțiuni administrative un număr important de legionari, așa încât, pe de o parte, nici unul nu poate acapara gloria funcțiunii sale esențialmente provizorie și, pe de altă parte, înlocuirea unui șef slab, sau absent din alte motive, este imediată, iar înlocuitorul lui este competent. Notăm, pentru a avea o idee exactă asupra acestor funcțiuni, că nici Sectorul, nici Garnizoana, nici Departamentul, nici chiar Regiunea nu constituie o celulă realmente vie a *Legiunii*. Este vorba, în realitate, de relee stabilite între *Centru* și *Cuiburi*, care permit legătura. Din contră, independent de aceste eșaloane administrative, care nu constituie o ierarhie autoritară, nici o demnitate legionară, există o linie progresivă de *grade*, care de la simplu legionar până la Șeful *Legiunii*, constituie foarte specific ierarhia fixă și structura comandamentului legionar. Este inutil să numărăm aici aceste grade; este, din contră, indispensabil să cunoaștem în ce spirit și după ce criterii se recrutează membrii acestei excepționale ierarhii fixe. Căci, împreună cu corpurile speciale de elită care vor fi ulterior fondate, această ierarhie constituie, specific, elita legionară.

Elita legionară

Ce este deci elita ? Din ce se naște elita ? Cum dispar uneori subit elitele dintr-un sistem și sunt, fără voia lor, înlocuite cu altele ? Era aici o problemă istorico – spirituală, la care mintea lui Codreanu nu

putea să nu se oprească. Esențial, o elită se naște din războiul pe care anumiți oameni sunt obligați să-l ducă împotriva unei elite instalate, dar degenerate sau false. Trădarea clericilor, despre care s-a vorbit atâta, sau slăbiciunea elitelor sunt o rațiune care duce de la sine la această luptă istorică, care marchează în lume sau în națiuni "epocile". O elită care se simte născându-se, pe deasupra elitelor instalate și care se agață de pozițiile lor dobândite, iată semnul cel mai sigur că o epocă revoluționară se deschide și care se va împlini prin sfârșitul unei perioade și crearea unei epoci noi, adesea antinomică față de cea precedentă. Aici s-ar putea să fie ceva apropiat de o teorie deterministă a lumii care ar evoca-o pe aceea a anumitor filozofi sau economiști germani, dacă în gândirea lui Codreanu nu ar fi fost vorba înainte de toate de elitele spirituale, impunând imperative noi și nu forțe noi, impunând sisteme economice noi de viață.

Se înțelege că în această luptă, elita care urcă are o sarcină mai dificilă pentru a cuceri locurile noi, decât aceea a elitei vechi, pentru a menține locurile avute. Devine atunci evident că generația unei elite cuceritoare este o generație de sacrificiu și de suferințe acumulate, fără de care victoria nu mai este posibilă. Și de aceeași manieră, se creează în chiar sânul elitei o ierarhie naturală care se măsoară prin cantitatea de suferințe individuale sau colective îndurate. Sunt oare aceste noțiuni atât de noi, atât de inaccesibile egoismului democratic, încât anumite spirite să nu poată absolut deloc să le înțeleagă ? În cursul faimosului proces al lui Codreanu, Președintele [Tribunalului Consiliului de Război] a întrebat ironic și răutăcios pe *Căpitanul Legiunii*, care era criteriul de avansare în sânul *Legiunii* și, dacă prin hazard, acesta nu era acumularea de crime teroriste; Codreanu i-a răspuns prin această formulă extrem de frumoasă și simplă: "*Este cantitatea de suferință și de iubire*".

Care sunt așadar, calitățile cerute pentru a face parte din elita legionară ? Care sunt virtuțile naturale care predispun cel mai bine omul să accepte suferința, și nu numai s-o accepte, ci și să o dorească ?

Puritatea sufletului, adică acea limpezime a atmosferei interioare, care face sufletul simplu, fără contururi, să fie gata la toate entuziasmele și deci la toate devotamentele, este o calitate esențială și primă. Trebuie să se adauge o vitejie în fața oricărei încercări, astfel încât omul să nu se lase invadat de sentimente inferioare, totuși naturale, precum descurajarea, îndoiala, lașitatea și ca în luptele, atât spirituale cât și

fizice, voința și actele sale să fie întotdeauna la înălțimea exigențelor, oricât de crude, oricât de imperioase ar fi acestea. Acestea nu sunt virtuți curente; și mulți bărbați cred că le au, dar aceasta nu este decât aparență sau vanitate. Aceste virtuți, pentru a nu fi vane, trebuie să fie nu numai dispoziții de bunăvoință, ci puteri efective de acțiune, căci aici, mai mult decât altundeva, actul este totul, intenția nefiind luată în considerare decât dacă este destul de puternică pentru a se transforma în act. Infernul nu este pavat cu bune intenții ? Cerul consacră actele. Trebuie înțeles că elita poartă singură pe umerii săi lupta pe care un întreg popor va trebui s-o întreprindă. Asupra ei se concentrează urile unui trecut care se năruie; trebuie ca o mână de oameni, puțin numeroși, să suporte singură șocul unui război fără milă pe care i-l declară forțe diverse, dar coalizate contra sa. Este o viață dură, de o manieră permanentă, care trebuie dusă în așa fel încât un popor indiferent, inconștient sau chiar ostil să-și regăsească veritabila sa cale.

Și pentru aceasta, de asemenea, mai mult decât eroismul în luptă, este nevoie de un eroism al vieții personale, pentru ca viața personală a fiecărui membru al elitei noi să fie un exemplu și o forță de atracție. Elita legionară va fi săracă, cum a jurat, fiindcă bogățiile de pe pământ sunt forțamente factori de disoluție a moralității și înămolirea în materialism și inacțiune burgheză. Ele tind invincibil să îl lege pe omul care le posedă de regimul prin care le-a câștigat; un om care nu se află în sărăcie, sau care nu trăiește în spiritul sărăciei, nu poate să fie revoluționar; el este forțamente sclavul unui anumit spirit de conservare, negând orice acțiune de schimbare. Este deci un spirit de abnegație permanentă, de renunțare voluntară la toate plăcerile prezente în afară de spiritul elitei legionare, și nu pot să dau o dovadă mai bună decât acest text nemaipomenit al jurământului ce trebuie depus de legionarii care intră în corpul de elită "*Moța – Marin*":

Jur în fața lui Dumnezeu,

În fața sfântului vostru sacrificiu pentru Hristos și Legiune

Să depărtez de mine toate plăcerile acestei lumi,

Să mă sustrag iubirii omenești

Și, pentru învierea poporului meu,

Să fiu gata întotdeauna a muri.

Jur !

Astfel de oameni, capabili să pronunțe și să țină astfel de jurăminte, nu sunt ei natural mai puternici decât elitele putrede cărora

li se opun ? Victoria nu este ea înscrisă în voințele care merg până la această extremitate ?

Adăugați la aceasta că legionarii sunt toți credincioși lui Dumnezeu și că, de regulă, elita legionară este deosebit de religioasă, și se va înțelege caracterul mistic și puternic al unei spiritualități care se întemeiază pe credințe, de asemenea, transcendente. În acest sens, de altfel, este cazul să distingem misticismul legionar de misticismul anumitor alte partide europene. Pentru acestea din urmă, entitatea care creează misticismul este o entitate imaterială, dar cu toate acestea umană, precum rasa sau națiunea; pentru legionari, misticismul are o bază net transcendentă, ireductibilă la orice umanism integral. Ceea ce permite unor comentatori perfect autorizați asupra acestui subiect să afirme că și fără ca această formulă, cu toată conciziunea ei, să nu fie în afara adevărului: **Legiunea este singura mișcare politică cu structură religioasă.**

Spiritualitatea legionară

Aceste comentarii asupra elitei legionare ne conduc, cu totul natural, la a defini spiritualitatea care este însuși sufletul *Legiunii*. Căci, bineînțeles, nu orice legionar ajunge la aceste înălțimi de asceză și de mistică aparținând elitei. O spiritualitate mai puțin exigentă este faptul comun al tuturor legionarilor, iar cititorul va vedea că și aceasta cere legionarului român eforturi și promisiuni care s-ar încerca în van a le obține de la un francez.

Pentru masa aderenților săi, și considerând idealul final al *Legiunii*, Codreanu și-a pus următoarea problemă: Cum să dai unei țări conștiința națională perfectă atunci când, din nenorocire, această țară nu și-a dobândit decât foarte târziu unitatea sa statală și nu și-a câștigat încă unitatea sa spirituală ? Căci, în fine, această conștiință națională în cazul națiunilor ajunse la un stadiu unitar, această conștiință a personalității care este **națiunea**, este făcută împreună de conștiința unei **istorii** și de conștiința unui **caracter național**; exact în aceeași manieră în care componentele persoanei umane (substanțiale) sunt memoria, prin care persoana își afirmă identitatea sa în devenire, și caracterul prin care ea se diferențiază în spațiu de alte persoane. Căci **istoria** nu este altceva decât memoria **națiunilor**. Și conștiința națională este mai mare acolo unde istoria e mai plină de glorie și de morți.

Așadar, dacă *Legiunea* vrea să dea Românicii o conștiință națională, ea trebuie să-i dea o istorie, să creeze o epopee românească din care să se alimenteze conștiința națională. Și dacă sunt necesari mulți morți legionari pentru ca în scurt timp această epopee să valoreze cât o înțrcagă istorie de secole, ei bine, legionarii se vor sacrifica și vor muri creând astfel un indispensabil tribut se sânge fără de care o țară nu-și dobândește personalitatea sa. Cu cât *Legiunea* se va sacrifica, cu atât mai mult România își va afirma realitatea istorică prin sacrificiul ei, *Legiunea* va conduce România spre destine glorioase, care i-au fost refuzate în secolele trecute. Nu găsim oare aici, la scară națională, această idee care domină întreaga asceză a legionarului, că moartea este fecundă și creatoare pentru sine ? Și pentru a relua o formulă care va reveni adesea, numai prin moartea carnală indivizii, ca și națiunile, își găsesc posibilitățile învierii lor.

Și iată că moartea devine ca o necesitate metafizică și o invincibilă atracție. Se va creea în spiritul legionarului, o mistică a Morții. **Toată *Legiunea* va avea moartea ca pe o companie credincioasă.** Moartea, care este suprema dăruire de sine, este o pecete de neșters a grandorii și eroismului. Există un singur cântec legionar în care să nu fie exaltată moartea ?

*"Moartea, numai moartea legionară
Ne este cea mai scumpă nuntă dintre nunți...
... de cădem cu toți, izbiți în frunte,
Ni-i dragă moartea pentru Căpitan !"*

Astfel se exprimă două strofe din *Sfântă tinerețe legionară*. Și acesta din *Marșul legionarilor din Echipa Morții*:

*"Cu zâmbetul pe buze,
Moartea-n față o privim,
Căci suntem Echipa Morții:
Ori învingem, ori murim".*

Și în fine acest alt cântec [*Cântecul eroilor Moța – Marin*]:

*"Dar jertfele sfinte ard pururi în noi.
Jertfele ne-au mântuit,
Și cresc din morminte martirii eroi,
Nemul se-nalță sfințit.*

*Legiunea-ntregă,
Jurând se leagă,*

*Ca să urmeze jertfa lor.
Din legăminte
Și din morminte
Va crește-un neam biruitor".*

Toți legionarii și-au privit moartea în față fără teamă și-au acceptat-o cu bucurie. Mai mult decât atât, sunt numeroși cei care și-au dorit-o. Vom vedea că în momentul abominabililor masacre din 1939 tinerii bărbați cereau să moară și, dacă împușcăturile care îi loveau nu-i răneau de moarte ei strigau: "**Nu sunt mort, mai trageți odată !**". Atroce și sublimă revendicare. *Legiunea* s-a născut, incontestabil, sub semnul morții. Și de aceea ea a trebuit să fie *Mișcarea* cu cei mai mulți morți și, de aici proporțiile ei care întrec imaginația ? Fără îndoială, este mai prejos de adevăr a spune că mai mult de șase mii [cifra evident exagerată – n. e.] de legionari și-au găsit moartea în timpul ultimilor ani.

Nu mai trebuie spus că pentru a accede la aceste culmi de renunțare este nevoie de un om cu o educație rațională care îl conduce aici. Aceste sentimente de renunțare sunt încoronarea unei îndelungate educații și a unei asceze dure.

Legionarul crede în Dumnezeu, am spus-o deja, și am subliniat din primele rânduri ale acestei broșuri caracterul extrem de religios al poporului român. Dumnezeu nu se discută. Dumnezeu se trăiește. Negarea lui Dumnezeu este o atitudine la fel de absurdă ca negarea lumii sau a propriului sine. Numai filozofii sau francmasonii au putut să nege evidențele și și-au exersat critica spiritului lor deformat asupra unei evidențe atât de indiscutabile, precum existența lui Dumnezeu, entitate transcendentă și creatoare. Dumnezeu este încă și mai evident, mai necesar decât lumea însăși. Dumnezeu ? Singurul rezultat normal al unei vieți trăite în onoare și croism.

Legionarul crede în misiunea sa, și această misiune devine singura sa rațiune de a trăi. Pentru legionar aceasta este toată viața sa, toate minutele vieții sale. Nu există legionar care să creadă puțin. Se crede întru totul sau deloc. Nu există trepte în credință, mai ales pentru o credință ca aceasta, care este mai mult voluntară decât intelectuală. A crede că doi și cu doi fac patru, aceasta nu cere nici un efort, cel mult cere să-ți amintești în fiecare moment; nu antrenează nici o modificare a comportamentului nostru moral. A crede, din contră, în sfințenia unei misiuni, aceasta cere un efort care nu s-ar relaxa decât dacă ar slăbi credința, iar aceasta ne comandă o anumită manieră de a trăi, care devine ca un aspect moral pe

care-l ia credința, ca afirmare prin faptul că noi avem această credință. A crede în sfințenia misiunii legionare înseamnă, înainte de toate, a trăi toate momentele vieții ca legionar.

Legionarul trebuie să iubească. *"Trebuie să se opună – spunea Codreanu – imensului val de ură pe care îl suscităm și care ne izbește din exterior, pentru a ne diviza, o imensă sumă de iubire în interiorul nostru, capabil nu numai să ne țină uniți, dar și de a iradia și de a fi o putere de atracție asupra exteriorului"*. Cuibul, am văzut, dezvoltă această iubire reciprocă și creează această coeziune și această unitate interioară.

În fine, legionarul trebuie să fie disciplinat. Cum am văzut, nu o disciplină militară, care este ca o refulare a voinței personale, ci o disciplină pozitivă, care este abdicarea **voluntară** a voinței și azeziunea personală și voită a acestei voințe la o altă voință superioară, recunoscută liber drept imperativă. Disciplina nu este o atitudine negativă, încă și mai puțin servilă. Este în sensul cel mai propriu al cuvântului un **act**: cel prin care un om își pune voința în serviciul unei idei – forță, sau a aceluia unui alt om, recunoscut ca maestru. Este o limitare voluntară pentru a se conforma normelor etice care, dacă le practicăm, ne înalță pe scara valorilor umane. Nu este o funcțiune degradantă, ea înalță. Ea nu mai procedează printr-un obscur complex de inferioritate, care împinge sufletele inferioare să decadă, să se supună, să se prosterneze din manie, să se sacrifice fără rațiune, din dilctantism sau perversiune morală. Ea este singura care, binc înțeleasă, permite victoria și este, dintre toate sacrificiile, cel mai mic la care trebuie să consimtă pentru a obține această victorie.

Și această dezvoltare a concepției legionare a disciplinei, pentru că ne-a permis să înflorim puțin voința, ne conduce cu totul natural la problema libertății. Pentru Codreanu, **libertatea** este, în esență, contrară față de ceea ce se înțelege vulgar și democratic prin acest cuvânt. În vreme ce, pentru cei mai mulți, libertatea este o posibilitate de indiferență, o totală indeterminare, pentru Codreanu ea este autodeterminarea persoanei. El crede că "a face ce vrei" este maniera cea mai evidentă de a fi sclav și de a nu afirma voința personală. Căci, a face ce vrei înseamnă în limbaj curent, a face ceea ce ești determinat să vrei prin forțele mecaniciste ale temperamentului, ale eredității, ale caracterului secundar, ale materiei. Atunci când credem că suntem cei mai liberi, atunci suntem cel mai puțin. Iar când rezistăm să facem

ceea ce am vrea să facem, se manifestă prin această opoziție față de tine însuși, libertatea cea mai completă. Nu numai, în acest sens, că libertatea nu consistă în a face ceea ce vrei, dar ea consistă foarte exact în a face ceea ce nu vrei. Căci voința care se aplică acestui act secund este mai pură, mai degajată de toată degajarea exterioară decât cea care se aplică celei dintâi. O răsturnare totală a concepțiilor democratice, precum aceasta, și care lasă să se întrevadă o concepție a omului constituind o revoluție absolută în raport cu vechea concepție materialistă și fals umanistă pe care ne-au inculcat-o filozofii francezi ai secolului al XVIII-lea.

Se înțelege că grupuri de oameni, alcătuite după aceste idei fundamentale, formează o omogenitate perfectă. Adăugați la aceasta funcțiunile vizibile și aproape materiale care creează coeziunea, și despre care am avut deja ocazia să vorbim, cum ar fi cântecul, de exemplu, și se va înțelege indisolubila unitate a *Legiunii*. De altfel, forța lui Codreanu, de asemenea, în a fi înțeles că esențialul nu constă atât în a gândi identic, cât în a simți comun. Afinitățile dintre oameni sunt mai solid primite prin reflexe afective comune decât prin participarea intelectuală comună la o gândire identică. Căci personalitatea fundamentală este angajată prin reflexe afective, ea nu stă în operații logice sau intelectuale pure. Nici o pagubă dacă aristotelismul nostru occidental trebuie să sufere din cauza enunțării acestui adevăr. Codreanu a exprimat această idee în mai multe fraze foarte semnificative: "**Trebuie să te adresezi sufletului și nu rațiunii multimilor**". Sau încă: "**Trebuie să existe aceeași complexiune a sufletului**". Sau încă și mai net: "**Important este a simți și nu de a gândi în comun**".

Această remarcabilă unitate nu se va manifesta niciodată mai bine decât prin uniformă. Nu atribuim uniformei o semnificație militară; încă și mai puțin vedem în ea gustul servituții disciplinare și abdicarea de la gândirea personală. "**Uniforma** – scrie Codreanu – **este aspectul vizibil al unei realități invizibile**". Această îmbrăcăminte a corpului, comună tuturor, așa cum sufletul tuturor resimte aceleași sentimente.

Şeful

În sfârşit, expresia supremă a **unităţii Mişcării**, ca şi a aceleia a **naţiunii, Şeful !**

Când o masă formând un partid, şi mai târziu un popor formând o **naţiune**, au ajuns la această unitate de complexiune a sufletului, se poate spune că voinţa poporului şi aceea a Şefului nu sunt decât una singură: cea a **naţiunii organice**. Între voinţa **naţiunii** difuză, inconştientă uneori, şi cea a Şefului, luminoasă, concentrată, nu există un raport de analogie ci simplu raport al unei identităţi neexprimate faţă de o identitate exprimată. Şi de aceea este o nebunie a încerca, în faţa unui fenomen atât de nou ca apariţia istorică a acestui raport de identitate, să cauţi să defineşti cu cuvinte vechi situaţia nouă care rezultă de aici. Nu este vorba aici nici de democraţie, nici de dictatură. Atunci când un popor ajunge la privilegiul acestei stări rare şi chiar unice, conştiinţa naţională se defineşte prin starea identică, la toţi, a luminii interioare. Atunci, dar numai atunci, personalitatea istorică a **naţiunii** este în deplina sa înflorire. Se înţelege de la sine că această unitate de complexiune a sufletului ar fi icalizabilă dacă Şeful ar căuta să impună de sus sau printr-o presiune externă un spirit nou, creat din toate piesele, şi fără nici o legătură cu sufletul fiecăruia. Această profundă stare de spirit, a explicat Codreanu, care este invizibilă şi mai mult presimţită decât percepută, nu a fost el cel care a creat-o. Exista, puternică, în stare latentă. A izbucnit din faptul întâlnirii fecundate şi creatoare a sensibilităţii sale cu sensibilitatea poporului român. S-a născut din aportul conştiinţei colective difuze, al conştiinţei prezenţei efective a morţilor **Patriei**, într-o surdă dar invincibilă exortaţie a **Pământului Străbunilor**, din credinţa în Dumnezeu şi cu ajutorul său; totul cristalizat, adus la lumină prin conştiinţa, prezenţa, exortaţia, credinţa şi ajutorul Şefului.

Atunci, *Legiunea* şi România nu vor fi decât una. Atunci marca luptă împotriva refulării naţionale va fi câştigată. Atunci, în faţa României resuscitate se va ridica o lume nouă: **lumea legionară**.

CAPITOLUL III

Către triumf prin martiriu (1927 – 1938 – 1940)

FORMAREA PRIMILOR LEGIONARI. Este cu totul evident că în timpul acelei seri obscure din 24 iunie 1927, organizarea *Legiunii Arhanghelului Mihail*, ca și substanța sa spirituală nu erau atât de încheigate precum tocmai am arătat. Erau opt [în realitate cinci: Ion I. Moța, Ilie Gârneață, Corneliu Georgescu, Radu Mironovici și Tudose Popescu – n. e.] cei care se grupaseră în jurul lui Codreanu și care, a doua zi, au mers și au împărțit decizia lor profesorului Cuza. Acest bătrân doctrinar i-a primit cu o simpatie binevoitoare și cu accentul patriarhal cu care bătrânii resping departe de ei cele mai juvenile ardori. Câțiva studenți li s-au alăturat curând și, împreună, au anvizajat exact situația paradoxală în care se găseau: animați de o voință care nu avea altă limită decât succesul total, dar posedând mijloace atât de minime, încât părea imposibil să se facă ceva. Dar ce contează ! Au fost vreodată ideile zăgăzuite de materie ? "*Prin îndrăzneala noastră* – le spune Codreanu – *trebuie să batjocorim această mentalitate atroce a dominației banului*".

Ceea ce importă cel mai mult și imediat este de a începe educația primului nucleu de legionari. Încet, Codreanu îi inițiază în această personalitate nouă care trebuie redescoperită. Fără a prezenta niciodată gândirea sa sub o formă sistematică a unui program, Codreanu formează sufletele primilor săi camarazi în așa fel încât să fie gata să înfrunte încercările. El îi învață ceea ce va fi mai târziu gândirea *Legiunii*, anume că suferința este măsura valorii omului. Le exortează să se iubească, pentru că această iubire este singura garanție a unității interioare a *Legiunii*, ea dezvoltă **credința** în misiunea lor; ea veghează ca fiecare să simtă identic, căci, am văzut, nu comunitatea gândirii rezonate este aceea care unește oamenii, ci o sensibilitate comună. Le arată astfel că este primul educator al acestei "școli" a măreției inimii, care va fi *Legiunea*. Căci dacă n-ar fi așa, ar merita mai bine – nu-i așa ? – să nu mai fie deloc.

PRIMUL CUIB. Când toți tinerii neofiți sunt astfel pătrunși de spiritualitatea legionară, sau cel puțin de esențialul ei, ei merg

la Căminul de studenți pentru a zugrăvi o cameră. Se așează într-un loc potrivit icoana simbolică a Arhanghelului; se înscriu pe perete maximele prime ale *Legiunii*. "**Nu alunga eroul care este în tine**", și aceasta împrumutată de la Seneca: "**Cel care știe să moară nu va fi niciodată sclav**". Deja *Legiunea* este plasată sub semnul imperios al accepției voluntare și bucuroase a **Morții**. S-a văzut că acest semn era probabil cel mai puternic, cel mai profund, cel mai atractiv din toți centri vitali ai *Legiunii*.

Și nu este acesta, în fond, cel dintâi **Cuib** ce se constituie astfel, cu însemnatul privilegiu că însuși Codreanu îi este șef ? Ce favoare magnifică au avut acești primi legionari de a trăi astfel zilnic în prezența lui, exersând atât de delicatele și înălțătoarele funcțiuni ! Această cameră a Căminului nu are încă numele de **Cuib**, dar cel puțin are în ea toate aspectele lui. Și, deja, se cuvine să se decidă intrarea **Cuibului** în luptă. Îi trebuie acestui **Cuib** o acțiune exterioară, aceeași cu cea care, drept urmare, va fi de rigoare pentru fiecare din miile de cuiburi care se vor constitui.

REVISTA "**PĂMÂNT STRĂMOȘESC**" CUNOAȘTE DE LA ÎNCEPUT UN IMENS SUCCES. Această primă acțiune exterioară a primului **Cuib legionar** a fost fondarea unei reviste. Ea avea titlul "**Pământ strămoșesc**", pentru că este, hotărât, obediința față de trecutul real în care se caută forța de a construi viitorul. Și, cum **Cuibul** este sărac, se adresează tatălui lui Moța, care este preot, și care va avea mijloacele să faciliteze această inițiativă dificilă. Primele articole ale lui Codreanu au fost senzaționale. Toată *Legiunea* era acolo în forță. Ideile de boltă, esențial morale și remarcabil depărtate de orice politică, sunt schițate una câte una, mai ales în cel de al doilea articol, unde sunt enumerate "ideile" și din care ne-am inspirat în principal pentru încercarea noastră de sinteză asupra gândirii legionare. Nu trebuia mai mult pentru ca spiritualitatea românească să tresară. Tonul era totodată cu totul nou și totuși relevând accente care nu erau necunoscute, dar care erau pierdute într-o ceață îndepărtată a sufletului. Era ca un ecou într-o imensă liniște. Codreanu, pentru prima dată în istoria contemporană a României, făcea să vibreze sufletele. În câteva zile, revista adună mai mult de 3.000 de abonați, ceea ce are ca efect fericit – din punct de vedere material – asigurarea pentru destul timp a apariției periodice a publicației.

PRIMUL JURĂMÂNT AL LEGIONARILOR. Primii legionari și-au

dat deci probele prin acte. Ei pot acum să depună jurământul. Eu găsec, în ce mă privește, admirabil că primii pași ai *Legiunii* s-au făcut exact conform procesului care apoi va deveni clasic și obligatoriu. Codreanu, se pare, dintru început, n-a lăsat nimic improvizației sau incoerenței. Și la fel cum cerea doi ani, uncori mai mult, postulamentului, înainte de a putea depune jurământul care îl va consacra drept legionar, la fel cerea primilor camarazi un stagiul analog, înainte de a-i recunoaște ca fiind indispensabili legați de *Legiune*. Și totuși, acești camarazi își făcuseră deja datoria, și mai mult decât atât ! La 8 noiembrie a avut loc ceremonia. După invocarea Sfântului Arhanghel Mihail, a eroilor României și a sfinților ei, legionarii au depus jurământul următor: ***"Puțini numeroși, dar puternici prin credința noastră de neclintit în Dumnezeu, prin voința noastră de a rămâne fermi în mijlocul torturii, prin detașarea noastră absolută de tot ce este terestru, jurăm cu bucurie să servim România și Crucea"***. Pe urmă, într-un gest simbolic, se amestecă puțin pământ prelevat din toate locurile glorioase ale României, stropit cu sângele morților. Fiecare a luat o părticică și a pus-o într-un săculeț pe care și l-a atârnat de gât. Legionarii erau legați prin jurământ de morții trecutului și pentru a reface România. Ei văzuseră în această povară patriotică simbolul voinței lor de servitute față de idealul pe care și-l impuseseră.

PRIMUL APEL CĂTRE MASE. CODREANU EXERCITA ASUPRA MULȚIMILOR O ATRACȚIE IREZISTIBILĂ. Astfel, timp de doi ani, *Legiunea*, strict închisă, nu se lărgește decât cu încetineală și prudență. Opera esențială de educație, totuși, se îndreaptă spre perfecțiune. Și cu fiecare legionar devenit cu adevărat un om nou, Codreanu știa că se poate aștepta ca acesta să fie un apostol plin de zel, iradiind de credință, dornic de martiriu. La 8 noiembrie 1929, el hotărăște să se adreseze maselor. Primul apel rămâne ca una din cele mai uimitoare aventuri care se poate imagina. Noi nu avem, și într-adevăr nu am putea avea aici, nici cea mai mică idee a unei propagande adoptând mijloacele care au fost cele ale lui Codreanu în acel moment. Dar Codreanu avea gradul suprem de intuiție a nevoilor și instinctelor poporului român. Și această intuiție îi permitea să aibă despre sufletul românesc, și chiar despre complexele sale inconștiente, al căror rol esențial este astăzi cunoscut, o cunoaștere cu atât mai perfectă cu cât era o cunoaștere

dinăuntru, ceva ca o fuziune, o identificare a cunoașterii cu obiectul său, care este pentru filozofia contemporană modul cel mai perfect, și vai !, cel mai rar de înțelegere intelectuală. La 15 decembrie, Codreanu a mers, pe cal, din sat în sat. Țăranii, curioși, se grupează în jurul lui și al câtorva legionari care-l însoțesc și care au îmbrăcat costumul național. Există, de asemenea, un mare stindard al Arhanghelului Mihail, iar Codreanu, sublim pelerin, ține o cruce în mâna stângă. El vorbește fără elocvență, limbajul profeților. El spune că vor sosi timpuri noi, că învierea României este aproape și că românii trebuie să aibă suflet curat. Nici un cuvânt despre politică, nici o demagogie. Totuși, Codreanu a trecut și umbra sa este de neșters. Suflul învierii a fost simțit de cei care l-au ascultat. Acesta este chiar omul care trebuie României. Din sat în sat, vestea se răspândește, că s-a ridicat un profet. Când, la căderea nopții, caravana se apropie de vreun târgușor, țăranii sunt acolo, cu făclii în mână, care așteaptă și-și dispută privilegiul de a-l găzdui pe Codreanu. Din satele vecine, vin emisari și-l imploră: "*Când o să veniți și la noi ?*". Ai crede că citești o pagină din *Evangelhie*. Și caravana, la fiecare popas, crește cu cinci sau zece țărani care, lăsându-și familia și acareturile, îi urmează pe legionari și trăiesc împreună cu ei. Acest fenomen curios nu se poate explica decât prin incredibila putere de atracție personală pe care o exercita Codreanu, putere pe care toți cei care au avut prilejul să se apropie de el au recunoscut-o, fie că erau simpatizanți sau adversari. El exercita o adevărată fascinație mistică asupra tuturor. A-l vedea, constituia în viața unui om un eveniment care nu putea fi uitat.

PRIMELE PERSECUȚII ALE LUI CĂLINESCU – DIZOLVAREA GĂRZII DE FIER (11 IANUARIE 1931). În fața succesului fără precedent al acestor manifestări succesive, Codreanu, care tocmai organizase *Garda de Fier* pe baze perpetue (februarie 1930), hotărăște să întreprindă, în Basarabia, un turneu analog celui pe care îl făcuse în Moldova. El asigură o pregătire mai minuțioasă, dându-i aspectul unei operațiuni militare. Ministrul, intimidat, închide ochii în fața acestei expediții; dar subsecretarul de stat la interne, Călinescu, are o perfectă viziune a lucrurilor, intuiește pericolul ce-l reprezintă pentru regim dezvoltarea *Gărzii de Fier*; el interzice manifestarea grandiosului proiect. Cele douăzeci de mii de țărani care-l așteptau pe Codreanu cu o nerăbdare frenetică n-au înțeles această interdicere guvernamentală

și au continuat să-i acorde încredere celui asupra căruia, din nou, se abătea opresiunea oficială.

Călinescu – îl vom întâlni de acum la fiecare moment pe acest omuleț chior care va duce contra *Gărzii de Fier* o luptă fără milă, pe cât de perfidă, pe atât de declarată – a profitat de un atentat contra unui subsecretar de stat, comis de un student obscur, nelegionar, și un altul împotriva unui ziarist evreizat comis de un alt student, legionar de astă dată, pentru a pronunța, pentru prima dată, dizolvarea *Gărzii de Fier* (11 ianuarie 1931). Bineînțeles, dată fiind organizarea internă a mișcării, o asemenea măsură s-a arătat de o ineficacitate care a năruit pronosticurile guvernului. Codreanu, o dată în plus, este arestat ca complice moral la cele două atentate; dar capul de acuzare nu e reținut de judecătorul de instrucție, care dispune eliberarea acestuia. Codreanu, totuși, petrecuse pe nedrept o lună și jumătate în închisoare. Perseverența și tenacitatea sa au rămas însă nestrămutate. Dimpotrivă, cum am văzut, el își accepta cu bucurie suferințele care îl purificau și-l făceau în proprii săi ochi mai demn de misiunea și de funcția sa de Șef al *Legiunii*. Nu era just, trebuie să fi gândit el, ca fiind șeful suprem, el să fie membru *Gărzii* care să totalizeze cea mai mare cantitate de suferință ? Această cantitate nu este ea criteriul elitei în spiritul legionar ? Și nu spusese el că dacă *Cuibul* și *Tabăra* sunt organisme normale ale *Comunității legionare*, închisoarea este unul, extraordinar, dar și cel mai perfect dintre toate.

PRIMELE SUCCESE ELECTORALE. CODREANU INTRĂ ÎN PARLAMENT. În 1931, ca urmare a demisiei guvernului, au loc noi alegeri generale în România. Șeful *Gărzii de Fier*, dizolvate, decide să accepte lupta și candidații săi se prezintă pur și simplu sub titulatura *Gruparea Corneliu Zelea Codreanu*. Lupta electorală fu violentă și chiar sângeroasă. Legionarii n-au intrat în Parlament, din cauza unei neverosimile clauze constituționale inserate în legea electorală [deși obținuse 43. 183 de voturi – n. c.]. Vom avea ocazia să mai vorbim de ea aproape de strălucitul succes parlamentar din 1937. Din contră, cu ocazia alegerilor parțiale din august [1931 – n. c.] și august 1932, clauza neaplicându-se, Codreanu și tatăl său intră în Parlament. Acest succes relativ a emoționat Guvernul, care pronunță pentru a doua oară dizolvarea *Gărzii*. Ceea ce este o unică mărturisire de neputință. În iulie 1932, noi alegeri generale. Codreanu face să intre în Parlament

cinci dintre camarazii săi, printre care Stelescu, pe care îl va îmbăta succesul și nu va întârzia să trădeze.

Bineînțeles, nu avem intenția să acordăm o mare importanță activității parlamentare a deputaților legionari. Făcând-o, am trăda spiritul însuși al participării lor la această roată democratico – constituțională. Codreanu va face parlamentarismului o critică aspră și definitivă, subliniindu-i neputința și corupția. Nu va trebui totodată să trecem sub tăcere primul discurs al *Căpitanului Gărzii*, ca una din cele mai semnificative intervenții ale sale. În primul său discurs, cere instituirea pedepsei cu moartea pentru *"cei ce și-au însușit fraudulos banii Statului"*. Ipocrit, un deputat a crezut că-l pune în încercătură pe Șeful legionar prin această intervenție: *"Vă spuneți creștini, și faceți pe campionii ideii creștine. Vă amintesc că exigența dumneavoastră este anticreștină"*. La care Codreanu a răspuns cu demnitate și sfântă violență: *"Domnule, atunci când e vorba de a alege între moartea Patriei mele și aceea a unui bandit, eu prefer pe cea a banditului. Cred că sunt cel mai bun creștin dacă nu permit banditului să ducă țara mea la distrugere"*. În altă intervenție pe care a făcut-o împotriva guvernului (care tocmai luase măsuri draconice împotriva muncitorilor greviști, și chiar dăduse ordin să fie mitraliați, sub pretextul luptei anticomuniste !), Codreanu a declarat: *"Mie și oamenilor de bun simț nu ne este frică de comunism, nici de bolșevism. De altceva ne e frică: anume că muncitorii din aceste ateliere [este vorba de Atelierele Grivița, din București – n. e.] nu au ce mânca. Le e foame ... Trebuie să li se satisfacă aceste două nevoi: foamea și setea de Dreptate"*.

O MARE TABĂRĂ DE MUNCĂ: DIGUL. Dar adevărata muncă desfășurându-se după metode deja bine stabilite și, bineînțeles, în afara oricărui compromis constituțional, la 10 iulie 1931 [1933 – n. e.], Codreanu decide generalizarea taberelor de muncă după modelul celei pe care-l crease pentru construirea Căminului studenților creștini din Iași. El creează o imensă tabără de muncă [la Vișani, în fostul județ Râmnicu Sărat – n. e.] cu un scop perfect stabilit: să construiască un dig astfel încât să fie evitate inundațiile catastrofale și periodice ale râului Buzău. Cât timp Guvernul nu-și făcea datoria, neglijând această construcție de utilitate publică, legionarii suplineau această carență criminală. Nu este nevoie de subliniat că realizarea unui astfel de proiect a adus simpatie *Legiunii*. Ministrul de interne [în realitate era

subsecretar de stat la acest minister, titularul portofoliului fiind Alexandru Vaida Voevod, care era totodată și șeful guvernului – n. e.], Călinescu (mereu el ?), îl disprețuiește; el face să fie arestați de la început cei cinci sute de muncitori legionari. Codreanu răspunde la această provocare printr-o scrisoare fără echivoc către Președintele Consiliului, spunându-i în mod special: "**Eu am crescut acești tineri la școala Sacrificiului și a Onoarei. Moarte, da ! Umilință, nu !**". Au fost înțelese aceste cuvinte ca un avertisment ? Oricum, din acest moment represiunea împotriva *Gărzii* se face tot mai apăsător.

ECHIPA MORȚII. O echipă specială de propagandiști a fost, de asemenea, creată sub numele "**Echipa Morții**". Ea cuprindea oameni care, voluntar, se oferiseră lui Codreanu să moară pentru el, pentru *Legiune* și România. Acești oameni mergeau în camioane [în realitate, cu o singură camionetă, cunoscuta *Căprioara* – n. e.] din sat în sat și cântau imnuri patriotice sau imnuri legionare. Aveau și imnul lor propriu. Cititorul va judeca el însuși spiritul magnific care anima această trupă de elită, după următoarele câteva strofe:

*Noi suntem Echipa Morții,
Din Moldova, azi, venim.
Aruncat e zarul sorții,
Ori învingem, ori murim.*

*Purtăm cu noi stindardul
Unei sfinte, noi credinți;
Pe el este scris cu sânge
Fapte mari și biruinți.*

[Această strofă lipsește în lucrarea lui Paul Guiraud – n. e.]

*E jale multă n țară,
Căci străinul e stăpân.
Cerșetor la el acasă,
A ajuns bietul român.*

*De-aceea, azi, la luptă
Noi pornit-am, să scăpăm
Patria de toți tâlharii,
Cinstea iar s-o întronăm.*

*În rând cu Căpitanul,
Bucuros ne vom jertfi,
Peste leșurile dușmane,
Țară nouă vom clădi.*

*Cu zâmbetul pe buze,
Moartea`n față o privim,
Căci suntem Echipa Morții:
Ori învingem, ori murim.*

Astfel de turnee n-aveau în sine nimic care să fie ilegal. Și când acești oameni duri erau arestați, ceea ce era regula, ei puteau spune: "*Noi nu facem nimic; noi mărșăluim și cântăm*". În realitate, Călinescu știa perfect ecoul de simpatie pe care astfel de accente îl trezeau în popor. Și mai mult ca niciodată era hotărât să facă totul împotriva *Gărzii*. La rândul său, Codreanu, care simțea cum se ridica deliberat presiunea oficială împotriva *Legiunii*, și pe care n-o simțea încă pregătită să înfrunte deocamdată încercările supreme, a recomandat prudență și a dat ordin să se evite orice act care ar fi putut să furnizeze vreun pretext pentru Călinescu. Dar căderea Guvernului, venirea la putere a liberalilor, în frunte cu Duca, care se făcuse forte să reducă *Garda* la zero, crează o situație nouă și făcură să intre conflictul în faza sa acută. *Garda* înfruntă de acum martiriul.

NOUA DIZOLVARE A GĂRZII. EXECUȚIA LUI DUCA. PROCES ȘI ACHITARE. Duca a fost chemat de rege, pentru că el avea favorurile doamnei Lupescu. Roșești trebuind să scrii numele acestei curtezane evreice într-o carte în care s-a vrut să se facă orice pentru a menține ambianța de onoare și eroism. Vai, această femeie a făcut atât de mult rău acestei țări că nu poate fi omisă a se numi. Noul Președinte [de Consiliu – n. e.] era, de asemenea, omul lui Titulescu, mare orator la tribuna Genevei, curios și periculos om cumsecade, căruia spiritualitatea legionară îi era absolut inaccesibilă, pe care o considera, de altfel, mitologie, ridicându-se mai mult din medicina psihiatrică decât din politică. Iar cât despre Duca însuși, puțin înainte de a lua puterea, își manifesta public ura față de *Gardă* și se plânsese de slăbiciunea lui Călinescu ! Niciodată ostilitatea față de *Gardă* nu păruse atât de hotărâtă, de coerentă și de puternică. Pentru a treia oară, *Garda* a fost dizolvată.

Răspunsul nu s-a lăsat așteptat. La 20 decembrie 1933, în timp ce-și aștepta trenul pe peronul gării Sinaia, Duca și-a plătit cu viața îndrăzneala intolerabilă. Cei trei legionari care înfăptuiseră această execuție, au mers să se constituie în prizonieri, după tradiția legionară.

Erau trei. Popularitatea lor în *Legiune* fu imensă. Au fost numiți *Nicadori*, cuvânt format din primele litere ale prenumele fiecăruia. Și astăzi încă, acești *Nicadori*, intrați în glorioasa legendă a martirilor *Legiunii*, rămân tipul cel mai pur de erou. În cântecul *Sfântă Tinerețe Legionară*, se spune doar:

Sfântă tinerețe legionară,

Suim biserici, stăm viteji în închisori ...

În prigoana orișicât de-amară

Cântăm și ne gândim la Nicadori.

Nicadorii, care au fost condamnați la închisoare, au murit asasinați sălbatic la 30 noiembrie 1938, în aceeași zi ca și Codreanu însuși.

De data aceasta, se deschide dureroasa perioadă pe care legionarii o numesc *Prigoană*. Guvernul nu se mulțumește să-i facă inculpați pe cei trei autori direcți ai uciderii, dar, pledând pentru responsabilitatea morală a șefilor *Legiunii*, ei pretindeau să ofere un proces imens de mare spectacol. În plus, cum generalul Cantacuzino fusese inculpat și cum decretase *starea de asediu*, competența juridică a fost trecută unui Tribunal al Generalilor [este vorba de Tribunalul Militar (Consiliul de Război), completul de judecată fiind format numai din generali, egali în grad cu Cantacuzino, cum cereau prevederile legislației militare în vigoare – n. e.]. Vârsta și independența morală a acestora din urmă i-a făcut pe judecători imparțiali, impasibili la cuvintele de ordine guvernamentale. Și, o dată în plus, toată lumea a fost achitată, în afara, bineînțeles, a celor trei legionari autori ai execuției.

FONDAREA UNUI PARTID LEGAL: "TOTUL PENTRU ȚARĂ". Cum ușor se poate înțelege, acest proces și această achitare, pronunțată de judecători integri, au avut în opinia publică un răsunet considerabil. Dacă presa evrciască se tot înfură, nevorbind de Codreanu decât ca de un anarhist, un terorist, un hitlerist (el, atât de atașat celor mai dure discipline personale și atât de gelos pe independența morală a României), opinia părea din ce în ce mai mult gata să se lase condusă de către legionari, a căror reputație de curaj și eroism moral străbătuse

ascensiunea la putere a lui Tătărescu, om timid și timorat, care nu voia, spunea el, să i se ridice curând atâtea statui precum cele deja ridicate lui Duca, pentru a face să fie fondat, prin amicul și discipolul său, generalul Cantacuzino, un partid politic propriu-zis, conform legislației în vigoare și gata să joace rolul constituțional. Acest partid a avut denumirea "**Totul pentru Țară**". Organizarea sa o dedubla pe cea a *Legiunii* și nimeni nu se putu înșela asupra naturii acestui partid, de vreme ce fondatorul Cantacuzino anunța creația lui cam în acești termeni: "**Șeful meu politic, Corneliu Codreanu, m-a însărcinat să formeze un partid ...**" (noiembrie 1934).

EXECUȚIA LUI STELESCU, TRĂDĂTORUL LEGIUNII ȘI AL ȘEFULUI EI. În 1935 se plasează unul din faptele rare de trădare pe care avea să-l înregistreze *Legiunea*. Acesta va fi comis de către Stelescu, un moldovean tânăr, care făcuse cunoștință cu Codreanu în 1930 [în realitate, încă din 1924, pe când era elev de liceu, el fiind întemeietorul primei *Frății de Cruce*, "*Dunărea de Jos*" și autorul uniformelor legionare – n. e.], în timpul primelor, epicelor turnee pe cal din sat în sat. El îi datora lui Codreanu locul de deputat și, cu toate că fusese, cel puțin până în 1932, unul din primii locotenenți ai lui Codreanu, nu va ezita să-l acuze public și să scrie contra lui articole absolut ignobile, care n-avură drept efect (ca întotdeauna în astfel de cazuri) decât dezonorarea autorului lor. Această atitudine odioasă este agravată de faptul că jurnalul lui Stelescu ["*Cruciada Românilor*" – n. e.] era finanțat de către Guvern, că Stelescu ducea o viață scandalosă și refuza să se plieze la disciplina legionară. Această trădare, publică, și care nu era numai un abandon, ci un atac, atât de murdar încât întreaga *Legiune* era atinsă de el, era într-adevăr intolerabilă, nu numai pentru Codreanu, ci pentru fiecare dintre legionari, care nu mai puteau suporta mult timp să-l vadă pe *Căpitan* tratat astfel de către un trădător. Așadar, Stelescu fu executat în spital, unde fusese operat de apendicită, în 1935, de către zece legionari care, și ei, au fost asasinați la 30 noiembrie 1938, cu Codreanu. Cât despre Stelescu, el scrisese: "*Istoria ne va judeca în ceea ce am făcut*". El rămâne în fața *Istoriei* ca modelul cel mai odios și cel mai ticălos al trădării și sperjurului.

SACRIFICIUL VOLUNTAR AL LUI MOȚA: APOTEOZA SA DE-A LATUL ROMÂNIEI. CREAREA CORPURILOR DE ELITĂ: CORPUL "MOȚA

- *MARIN*". În vara lui 1936, zece mii de legionari au vrut să se angajeze ca voluntari în armata creștină și naționalistă a lui Franco. Codreanu, cu toate acestea, în fața imposibilității unui asemenea exod masiv, a desemnat din ierarhia elitei legionare nouă membri [în realitate șapte comandanți legionari: Ion Moța, Vasile Marin, Gheorghe Clime, Neculai Totu, Alexandru Cantacuzino, Bănică Dobre și preotul Ion Dumitrescu - Borșa], care sub comanda generalului Cantacuzino însuși, s-au dus să lupte în Spania. Pentru a arăta toată greutatea pe care o acorda acestei delegații, el l-a numit pe primul loc pe cumnatul său - Ion Moța, care din 1922, este alături de el, a fost închis cu el în închisoarea de la Văcărești, și care trecea primul legionar, după Codreanu însuși... Cu această ocazie se manifestă în Moța extrema grandoare la care poate parveni sacrificiul legionar împlinit voluntar. Persuadat că moartea e creatoare și fecundă, Moța pleacă în Spania cu scopul bine precizat de a muri aici. Îi spune adio soției sale, își scrie testamentul (care rămâne un document absolut sublim), lasă fiului său o scrisoare care nu va trebui citită decât când va împlini douăzeci de ani (scrisoare pe care Poliția o va prinde și o va deturna); toate acestea dovedesc voința deplin deliberată a lui Moța de a nu mai reveni. El pleacă în Spania nu ca un voluntar oarecare, ci ca o victimă expiatorie, pentru ca sângele său vărsat să servească la cauza creștinătății contra barbariei și pentru a înnobila și sluji *Legiunea*. În primele zile [13 ianuarie - n. c.] ale anului 1937, Moța și Marin, angajați în [brigada de voluntari - n. e.] *Tercio*, își găsesc moartea luptând. Codreanu, foarte dureros lovit în inima sa, ordonă să le fie aduse corpurile în România. Și accsată funebră, dar magnifică și de neuitat exaltare a morților, de către o populație entuziasmată de respect în fața *Morții*, consimțite voluntar, este spiritul *Legiunii*. La frontieră, corpurile sunt încărcate într-un tren special. În fiecare gară, preoții vin și le binecuvântează, iar mulțimea se reculege. Se traversează astfel de la Nord la Sud, într-un cortegiu triumfal, toată Bucovina și toată Transilvania, provincia natală a lui Moța. Apoi se revine spre București, traversându-se de data asta România de la Vest la Est. În Capitală, cea mai grandioasă ceremonie care se poate imagina îi așteaptă pe eroi. Mai mult de două sute de persoane: arhiepiscopi, episcopi, preoți, membri ai Ordinului "*Mihai Viteazul*", ofițeri superiori ai Armatei, funcționari și mulțimea, mulțimea anonimă și imensă ... *Garda* a fost în ziua aceea la apoteoză. Sacrificiul lui Moța abia consumat s-a revelat că nu fusese în zadar, pentru că

dintr-o lovitură a contribuit să ducă *Legiunea* pe vârfuri. După această grandioasă ceremonie, Codreanu fondă Corpul de elită "**Moța – Marin**". Acest *Corp* cuprindea cel puțin zece mii de membri, toți gata de sacrificiul suprem și angajați să-l ofere prin *Jurământul* pe care l-am reprodus apropos de elita legionară. Și Codreanu le spunea celor dintâi membri ai *Corpului*: "*Să punem inima, fruntea și trupul lui Moța, ca și cele ale camaradului său Marin, temei al Națiunii Române. Fundament peste veacuri pentru viitoarele măririi românești.*

Să punem deci pe Moța și Marin bază viitoarei elite românești, care, ea, va fi chemată să facă din Neamul acesta, ceea ce abia întrezărește mintea noastră

Voi care reprezentați primele începuturi ale acestei elite, să vă legați prin jurământ, că vă veți comporta în așa fel, încât să fiți cu adevărat începutul sănătos, de mare viitor al elitei române, că veți apăra întreaga Mișcare Legionară, ca ea să nu alunece pe căi de afaceri, de lux, de trai bun, de imoralitate, de satisfacere a ambițiilor personale sau poftelor de mărire omenească.

Veți jura că ați înțeles, că deci nu mai există nici un dubiu în conștiința D-voastră, că Ion Moța și Vasile Marin n-au făcut uriașa lor jertfă, pentru ca noi câțiva de azi, sau de mâine, să ne îmbuibăm de bunătăți și să benchetuiim pe mormântul lor. Ei n-au murit ca să biruim prin jertfa lor o castă de exploatare, pentru a ne așeza noi în palatele acestei caste; continuând exploatarea țării și a muncii altora, continuând viața de afaceri, de lux, de destrăbălare.

În cazul acesta biata mulțime a românilor prin biruința noastră, ar schimba numai firma exploatare, iar țara stoarsă și-ar încorda istovitele puteri ca să suporte o nouă categorie de vampiri care să-i sugă sângele: adică noi.

O, Moța, tu n-ai murit pentru aceasta. Jertfa ta ai făcut-o pentru neam.

De aceea veți jura că ați înțeles că a fi elită legionară, în limbajul nostru nu înseamnă numai a lupta și învinge, ci înseamnă: permanenta jertfire de sine în slujba neamului, că ideea de elită este legată de ideea de jertfă, de sărăcie, de trăire aspră și severă a vieții, că de unde încetează jertfirea de sine acolo încetează elita legionară".

Dumnezeule ! cât sunt de sublime aceste accente și cât de în profunzime trebuie să fi lucrat sufletul oamenilor săi pentru asemenea perspective să nu fie numai frumoase omilii, ci puteri eficiente de acțiune ! Cum ați vrca ca împotriva unei forțe unificate într-o asemenea

spiritualitate comună, mizerabilul chior Călinescu sau ignobilul juseur al Tronului să poată face cât de cât ceva eficient ? *Garda*, în acest spirit și prin elita ei, va fi cu atât mai puternică cu cât va fi mai lovită. Magnifica manifestare colectivă care a urmat sacrificiului lui Moța este mai mult decât un simbol; ea exprimă această realitate atât de conformă spiritualității legionare că moartea este prin ea însăși o putere creatoare, atractivă, și că nu există triumf decât prin ea. Nu-i aici ideea evanghelică după care grâul nu încolțește înainte de a muri ?

SUCCES ELECTORAL FULMINANT ÎN 1937. În chiar același an, în noiembrie, alegeri generale. Partidul "*Totul pentru Țară*" înfruntă pentru prima dată bătălia electorală. Această bătălie este în România de un gen cu totul particular, din trei motive: legea electorală, corupția electorală, presiunea guvernamentală asupra alegerilor.

Legea electorală română este absolut unică în felul ei. Se votează în scrutin de listă județeană. Și se aplică, pentru atribuirea locurilor fiecărui partid, repartizarea proporțională, cu această scandalosă clauză restrictivă, că dacă un partid obține 40% din voturi, el are dreptul, în afara numărului de fotolii de deputat la care-i dă dreptul repartizarea, la jumătate din locurile ce rămân de repartizat. Această clauză a fost inserată în lege pentru a asigura o anumită majoritate coerentă, cu tot numărul extrem de mare al partidelor. Se pot vedea într-un județ până la 53 de liste concurente. În realitate, este o clauză care a lucrat întotdeauna, în timpul campaniei electorale, în favoarea guvernului la putere.

Nu s-a văzut niciodată, în fapt, un guvern să nu fi obținut faimoasele 40%. Asta pentru că mijloacele utilizate erau destinate să exercite o presiune absolut scandalosă asupra alegătorului și că, pe de altă parte, guvernul dădea exemple de fraudă și de corupție electorale. Nu mai contau, în România, urnele fără fund, sau, din contră, urnele pe jumătate pline chiar înaintea de deschiderea biroului de vot. Guvernele inventaseră ceva și mai bun decât asta și pentru a împiedica sătenii să meargă la comună să voteze, administrația declara, cu câteva zile înaintea alegerilor, că satul cutare era "*contaminat*", ceea ce antrena ca măsură administrativă instalarea unui cordon sanitar de poliție, interzicând ieșirea din sat. Ziua alegerilor trecută, boala satului era declarată vindecată și cordonul sanitar retras. Noi încă n-am văzut până una alta așa ceva în Franța !

Propaganda electorală a partidului a fost asigurată, bineînțeles, de membrii *Legiunii*; ceea ce i-a dat lui Codreanu mai mulți agenți electorali (dacă se poate spune așa), decât avea oricare alt șef de partid. În realitate, nici unul din "*agenții*" lui Codreanu nu era plătit, contrar obiceiului, și manifestele sau broșurile oferite populației erau plătite de ei. Publicul n-a scăpat să vadă aici semnul unei anume sărăcii și deci a onestității *Mișcării*. Conform unui ordin al *Căpitanului*, propaganda trebuia să fie simplă și eficientă, urmărind mai mult să facă cunoscută *Garda* decât să-i atace pe adversari. Manifestul care a fost cel mai mult difuzat în această campanie cuprindea aceste simple cuvinte: "*Căpitane, să faci România ca soarele sfânt de pe cer !*". Desigur, noi n-avem în Franța nici o idee despre o bătlăie electorală dusă cu astfel de metode.

S-a profitat de ocazie pentru a pune, în toate satele pe unde s-a trecut, bazele viitoarelor cuiburi. Și agentul electoral iniția simpatizanții în viața legionară. Se cântau imnuri patriotice și cântece legionare. Se recomanda celor atrași de curent să rămână permanent în contact, să cânte împreună, să vorbească puțin, dar să fie vădit că ei erau câștigați pentru *Legiune*. Pe scurt, trebuie afirmat că s-a făcut o formidabilă muncă de infiltrare, de vreme ce, fără nici un mare miting, în sensul propriu, care să fi avut loc, Codreanu avu 72 [în realitate, numai 66 – n. c.] deputați aleși, amendând astfel, pentru prima dată, Guvernul de a nu fi obținut cele 40% necesare. Succes fără precedent, dar periculos; căci în fața neputinței Parlamentului de a asigura un guvern stabil, regele avea să joace rolul de arbitru, urmând să soluționeze singur noua situație politică creată. Or, regele este dușmanul declarat al *Gărzii*, căci acest suveran prezumțios și infatuat este gelos pe Codreanu, temându-se ca într-o zi *Căpitanul Legiunii* să nu-i ia locul.

CĂTRE DICTATURA REGALĂ. Tocmai acum începe marea dezordine politică a României. Regele, care nu poate chema la guvern nici un liberal, nici un național – țărănist, nu vrea să rezolve situația solicitând pe Codreanu, care de altfel ar refuza. Atunci, abandonând deliberat speranța de a avea un guvern care să se bucure de sprijin parlamentar, regele face apel la Dl. Goga, membru al partidului lui Cuza [Partidul Național – Creștin – n. c.], antisemit înverșunat. El speră astfel să-i satisfacă pe legionari. Dar înseamnă că i-a cunoscut prost crezând că poate astfel să-i deturneze de la adevărata luptă legionară,

aruncându-le în ogradă un antisemitism violent. De altfel – și faptul este de importanță –, primele măsuri abia sunt luate de Goga contra evreilor, că cele trei state evreiești ale lumii, cu Anglia în frunte, urmată de Statele Unite și Franța, protestează energic, iar Anglia amână pentru mai târziu proiectata vizită pe care regele Carol trebuia s-o întreprindă în insulă. Regele înțelege presiunea care se face asupra lui și i se supune. Luând ca pretext un dosar de poliție, montat de Călinescu, care deținea portofoliul internelor, îl demite pe Goga, decidându-se să guverneze dictatorial, acordă poporului român o *Constituție* pe care acesta va fi chemat să o ratifice fără a o cunoaște, cheamă la guvern pe Patriarhul Bisericii Ortodoxe [Miron Cristea – n. e.], om compromis atât național cât și moral, și, sprijinindu-se pe armată, inaugurează tirania Coroanei, pe care, în întreaga lume, presa evreiască și masonică va fi însărcinată s-o ridice în slăvi în cântece, să-i etaleze extrema înțelepciune și marea moderație.

CĂLINESCU ÎNCEARCĂ UNELE LOVITURI ÎMPOTRIVA GĂRZII.

Călinescu este încă imuabil, ministru de interne. Deplinele sale puteri îi vor permite să acționeze împotriva *Gărzii* cu o ferocitate care nu se va dezminți, și care va fi neliniștit că ar avea de dat seamă de actele sale altcuiva decât regelui însuși. Dar însuși regele este acela care, din această epocă, este dușmanul cel mai implacabil al *Gărzii*. Luând drept pretext o scrisoare adresată de Codreanu lui Iorga, în care *Căpitanul Legiunii* îi reproșează marelui naționalist român de a fi trădat speranțele unei întregi generații, Călinescu face să fie arestat Codreanu și îl acuză de calomnie. Tribunalele, care odată cu schimbarea regimului pierduseră orice independență ce este singura garanție a imparțialității Justiției, îl condamnă pe Codreanu la șase luni de închisoare. *Garda*, care are ordine formale, nu mișcă. În același timp, zbirii lui Călinescu procedează la arestarea masivă, de-a valma și nemotivată a tuturor cadrelor legionare pe care pot pune mâna. Ei sunt internați în lagăre de concentrare, în timp ce împotriva lor s-a putut reține nici cel mai mic cap de acuzare și totuși au fost trimiși în fața tribunalelor, de unde au luat drumul ocnelor de sare. *Garda*, care are ordine formale, nici de data asta nu mișcă.

ULTIMA CONDAMNARE A LUI CODREANU. SĂLBATICUL ASASINAT AL CĂPITANULUI LEGIUNII. Atunci Călinescu prinde curaj. El crede că

a venit momentul să dea lovitura de grație lui Codreanu și *Gărzii*. Face să fie tradus **Căpitanul Legiunii** în fața unui Tribunal excepțional, sub acuzațiile de atentat la siguranța Statului, de înaltă trădare și colaborare cu dușmanul. Se cunoaște aceasta ! Procesul este pasionant. Codreanu, timp de zece ore, a dovedit, fără putință de tagadă, nevinovăția lui. Generalul Antonescu va aduce emoția la culme, când, simplu martor, va strânge public mâna deținutului, care este amicul și șeful său [cum Antonescu nu a fost niciodată membru al *Legiunii*, Codreanu nu putea fi șeful său – n. e.], și răspunde Președintelui [completului de judecată – n. e.], care îl întrebase dacă, în conștiință, el crede în culpabilitatea lui Codreanu: "*Eu nu aș strânge mâna unui trădător !*". Presa, care trebuia să publice *in extenso* toate dezbaterile, va primi ordine a doua zi să se abțină și nu va putea publica integral decât rechizitoriul. Procesul este câștigat în fața opiniei publice. Dar judecătorii aserviți au ordine. **Căpitanul Legiunii Arhanghelului Mihail** este condamnat la zece ani de reclusiune !

Călinescu respiră. El crede că totul s-a sfârșit. *Garda* nu mișcă. Ba nu ! Regele e bântuit, pentru că rivalul lui încă trăiește. Această prezență în închisoare a atât de curatului **Căpitan** este ca un strigăt de răzbunare al întregii *Legiuni*. Regele vrea să moară Codreanu. Îi dă ordin lui Călinescu să execute această ignobilă misiune. Murdarul polițist, totuși, dă înapoi în fața atentatului josnic. Regele revine din Anglia, tocmai atunci, cu imperiosul mandat: Codreanu trebuie să moară. În noaptea de 29 spre 30 noiembrie 1938, a doua zi după întoarcerea regelui la București [în realitate, regele nu ajunsese încă în țară, el ordonând asasinatul din trenul regal cu care se întorcea după vizita făcută lui Adolf Hitler – n. e.], Codreanu este asasinat, ștrangulat laș de gardieni în celula sa [în realitate, a fost ștrangulat în *brekul* Jandarmerie de plutonierul de jandarmi Ion Sârbu, în pădurea Tâncăbești, de lângă București, în timp ce era transferat din închisoarea de la Râmnicu Sărat la penitenciarul Jilava – n. e.]. Cu el treisprezece legionari, dintre care **Nicadorii** își află o moarte asemănătoare [și **Decemvirii**, cei care-l pedepsiseră pe trădătorul Stelescu – n. e.]. Pentru a da o aparență de legalitate, se simulează fuga prizonierilor; se trag gloanțe asupra cadavrelor lor; Codreanu e mort ! Dar se mai tem încă de el ! În chip de expediente, îl scaldă în acid sulfuric, să-l ardă...

Mai târziu, când pioși, camarazii au venit să te caute, Codrene, ei n-au găsit decât o grămadă de cenușă informă [în realitate, cadavrele

au fost deshumate în noiembrie 1940, fiind foarte greu de identificat datorită arsurilor provocate de acidul sulfuric; în primul an de regim comunist, osemintele maritirilor *Legiunii* au fost deshumate de la Mausoleul de la *Casa Verde*, din Bucureștii Noi, unde fuseseră reînhumate în 1940, alături de cele ale lui Ion I. Moța și Vasile Marin, nici astăzi nemaiputând fi găsite – n. e.]. Pe urmele Arhanghelului, tu n-ai lăsat nimic pe pământ și, ca el, ți-ai luat zborul spre Dumnezeu.

EPILOG

Pierzându-și *Căpitanul*, *Garda* nu e moartă. Nu i se putea impune nici o încercare mai grea ca aceasta. Această *Mișcare*, cu atâtea sacrificii suportate deja, trebuia să le cunoască pe toate, până la cele mai neauzite. Această cantitate de suferință, care trebuie să fie imensă dacă vrea să fie demnă de misiunea sa, *Legiunea* o acceptă mai puțin printr-o resemnare pasivă cât printr-o stare de suflet. N-a fost arestată de-a valma, toată elita legionară, după procesul lui Codreanu ? Există în lume o *mișcare*, una singură, care să supraviețuiască, în plină persecuție, dispariții subite a *Șefului* său ? A cunoscut *Garda*, în primele luni ale lui 1939, o perioadă de dezordine ? Nu ! Se pot găsi mai degrabă oameni tracați, căutând, în secret, să se regrupeze, să se recunoască, să realcătuiască o elită, să-și realcătuiască cadrele. Căci toți cei mai buni sunt în închisoare. Providențial, Codreanu a desemnat un succesor. Este Horia Sima [în realitate, succesor a fost desemnat prof. univ. Vasile Christescu, dar acesta a fost asasinat din ordinul sângerosului tandem Carol – Călinescu, în ianuarie 1939, Horia Sima impunându-se în fruntea *Legiunii* prin propriile calități – n. e.], un intelectual, dar care a suferit deja mult pentru *Legiune* și pentru care mandatul cu care a fost investit de către *Căpitan* este suficient să-l înalțe la nivelul foarte grelei sale sarcini. Energiile se regrupează, spiritul de decizie renaște. *Garda*, ca un imens *Cuib*, are cel puțin încă o bătălie de dus: să-l răzbune pe *Căpitan*.

EXECUTARE LUI CĂLINESCU. ORIBILELE MASACRE COMISE DE REGE. La 20 [în realitate, la 21 – n. e.] septembrie 1939, Călinescu este executat în plină stradă, de șapte legionari. Acești eroi voluntari, care au alergat în fața celei mai îngrozitoare morți, îndeplinirea această misiune ca fiind brațul secular al *Justiției* imanente a lui Dumnezeu. Călinescu trebuia să piară, căci triumful crimei este un scandal care ofensează pe însuși Dumnezeu. Dar această execuție avea să reaprindă ura regală. A doua zi, toți legionarii din închisori și din ocele de sare au fost sălbatic asasinați. Și prefectii au furnizat o listă de 6. 000 de legionari [cifră evident exagerată – n. e.] care să fie executați. Treizeci de preoți vor muri; părinți vor fi asasinați pe când stăteau la masă cu familia. Sunt studenți asupra cărora gloanțele asasine ratează și care

strigă, beți de bucurie, căci martiriul lor este în fine împlinit: "*Nu sunt mort, trageți iar !*". Unii se vor îneca, alții vor merge să moară în păduri și vor fi găsiți împietriți în vârful copacilor. Există imense grămezi de cadavre îmbrăcate, care vor fi aruncate în locuri publice sau pe treptele tribunalelor spre a înspăimânta mulțimea.

Niciodată atâția morți, niciodată atâta sânge, niciodată atâția martiri nu au trecut dintr-o mișcare. Poporul întreg se închină, mut, sub infamanta teroare a unui rege care-și dezonorează patria. Contra valului de sânge care avansează în sensul istoriei, regele nu are decât o armă, decât o apărare: să ucidă, să tot ucidă, să ucidă într-una.

Numai morții, crede el, nu se întorc.

CORTEGIUL TRIUMFAL AL MORȚILOR !

Ba da, Carol, morții se întorc.

Ei s-au ridicat toți în 6 septembrie 1940. Acest cortegiu care defilează în cămașă verde în fața grilajelor Palatului tău regal, ei sunt morții.

Strigătele acestea pe care le auzi,

Plânsetele acestea care te îngrozesc,

Aceste voci care nu-ți lasă nici o clipă de repaos,

Această durere atroce, această frică – panică prinzându-te, ei sunt Morții !

S-au întors cu toții.

Ei sunt cei care-l iau de mână pe Antonescu și-l fac Președinte al Consiliului.

Ei sunt cei care țin tocul și-ți parafează abdicarea.

Pentru că nu te văd ei, tu te ascunzi.

Pentru că te temi de brațul lor o iei la fugă.

Pentru că știi bine că sângele lor cere sângele tău, tu n-ai decât o idee, laș, aceea de a fugi dintr-o țară pe care ai trădat-o.

Și acest spectru care te hăituie în trenul tău,

Și tot ce mai obsedează și zilele și nopțile tale,

Privirea ta fugindă,

Gestul tău ezitant,

Însăși bătrânețea ta, Carol,

Aceștia sunt morții care s-au întors și care guvernează,

Morții *Legiunii*.

Legiunea Arhanghelului,

Care imploră *Dreptatea lui Dumnezeu*, ca *Blestemul Lui* să-ți apese umerii tăi criminali.

ANEXĂ

N-am vrut să sparg ansamblul istoric care constituie marșul lui Codreanu spre martiriu inserându-i considerații de politică pozitivă. Este de asemenea cu totul important a raporta aici extrase ale unui memoriu pe care el îl adresează regelui Carol. Acest document datează din ultimele luni ale anului 1936. Cu un dar prodigios al anticipării viitorului, Codreanu își vede țara neputincioasă în a putea scăpa de consecințele logice dureroase ale politicii externe duse de Titulescu, orientată mai mult de masonerie și antifascism decât inspirată de integritatea și grandoarea teritorială românească. În epocă, acest document a provocat scandal. Codreanu era în fapt singurul român care îndrăznește să ceară o politică externă strict națională, degajată de orice influență geneveză și de orice servaj anglofil. Cu o direcție de limbaj care exclude echivocul, el cere să fie responsabili în persoană oamenii care vor conduce România la amputare. Aceste accente sunt cu atât mai patetice azi, când România amputată, cunoaște acești responsabili. În România, dacă ar fi fost ascultat Codreanu, s-ar fi evitat a se vedea acest popor îndepărtat din Europa Nouă care să se insereze după o înfrângere diplomatică. Națiunile plătesc întotdeauna lenea lor rutinieră. Vai !

Iată extrase din Memoriul lui Codreanu către regele Carol:

Majestate,

Nu dorim să supărăm pe nimeni cu părerile noastre în materie de politică externă. Acum este vorba însă de ceva mai mult decât de o simplă părere, e vorba de viitorul Țării noastre.

Suntem în drept să vorbim – și să vorbim cu hotărâre și bărbăție.

Tot ce fac politicienii români în politica externă fac pe carnea, pe sângele și răspunderea noastră. Bine sau rău, ei și-au trăit viața. De acum urmează a noastră.

Este îngrozitor ca faptele și atitudinea lor de astăzi să atragă o mare răspundere pe umerii generației noastre.

Este cutremurător să ne gândim că noi, tineretul de astăzi ar fi să fim condamnați a asista la împărțirea sau ciuntirea României Mari, pentru a plăti păcatele unei infame politici externe.

De aceea socotesc că noi, tineretul, am face un act de lașitate, dacă în aceste ceasuri hotărâtoare pentru viitorul nostru, n-am avea curajul să ne ridicăm

și să facem ca glasul nostru să fie auzit.

Supunem deci Majestății Voastre gândurile noastre:

I

Cerem ca Majestatea Voastră să pretindă tuturor celor ce conduc sau manifestă păreri cu privire la politica externă a României să **declare că răspund cu capul** pentru directivele pe care și le însușesc.

Așteptăm de asemenea același gest de mare curaj și de mare cavalerism, și din partea Majestății Voastre, în ceea ce privește linia Regală de politică externă a României.

În acest mod, în momentul unei eventuale catastrofe Țara ar cunoaște: și cui aparțin răspunderile, și natura sancțiunii.

Aceasta pretindem de la oamenii politici români – și nu teorii cu care n-avem ce face. Pentru că o politică externă este **bună sau rea** nu atunci când ea se pretează la demonstrații teoretice, ci atunci când rezultatele ei sunt **bune sau fatale** pentru Țară.

II

Dacă noi, tineretul, vom fi puși în situația tragică de a intra într-un război alături de puterile bolșevismului, împotriva celor care apără civilizația creștină, a lumii, care apără Bisericile de dărâmare, care apără moaștele sfinților, care apără de profanare mormintele eroilor, – declarăm pe față că vom trage toți cu revolverele în acei ce ne-au dus acolo, și pentru că nu vom putea dezerta pentru a nu face act de **dezonoare**, ne vom **sinucide**.

Niciodată tineretul neamului românesc nu va lupta sub semnul Satanei, împotriva lui Dumnezeu.

III

Nu există: Mică Înțelegere, nici Înțelegere Balcanică. Cine crede în acestea, dovedește că n-a înțeles nimic.

Față în față stau numai două lumi. Sub presiunea lor, în clipa războiului, toate combinațiile diplomatice se vor năruia ca niște castele de carton. Aceste două lumi sunt: **Statele revoluțiilor naționale** care luptă pentru apărarea Crucii și a unei civilizații milenare și **Bolșevismul** cu anexele sale, care luptă pentru nimicirea neamurilor și pentru prăbușirea civilizației creștine.

Acesta din urmă: bolșevismul și anexele sale, vor fi **nimicite** de armatele Crucii și ale ordinii naturale a lumii. Dacă politicienii români ne vor duce în lotul lor, România va fi ștearsă de pe harta Europei.

IV

Discursul lui Mussolini este un răspuns sfâșietor de dureros pentru noi, la atitudinea de mare vrăjmășie și de mare uneltire pe care politica noastră externă a avut-o față de Italia fascistă.

*Această politică s-a făcut timp de 14 ani **unealta cea mai infamă a masoneriei și a Judaismului**. Aici unde suntem, ne-a adus Masoneria și Judaismul.*

Din acest punct de vedere socotim că omul acestora, Nicolae Titulescu, a făcut cea mai mare crimă față de viitorul Statului Român.

*Noi am fost primul stat din lume care ca cea mai din urmă slugă a judaismului ne-am repezit la ordinul acestuia să **decretăm sancțiuni contra Italiei** într-un greu moment al istoriei sale.*

Italia consideră gestul nostru mai mult decât ca un gest de vrăjmășie: un gest de trădare a rasei latine.

Se mai miră cineva de ferocitatea discursului lui Mussolini ?

*În fața acestei situații, noi, tineretul, cel dintâi lucru pe care îl avem de făcut este: să arătăm cu degetul pe toți cei ce ne-au adus aici și **care mai departe pe acest drum ne duc la moarte**.*

V

De altfel, aceeași ură neîmpăcată o manifestă politicienii români și în politica internă: politică de vrăjmășie, de mare uneltire și de mare prigonire față de tineretul naționalist al Țării, din ordinul Masoneriei și din îndemnul zilnic al presei judaice.

De la cele mai odioase înscenări și uneltiri, de la cele mai crude lovituri și de la cele mai provocatoare legi ca aceea recentă a taberelor de muncă, până la elegantele forme ale noilor organizații tinerești, totul este îndreptat împotriva tineretului naționalist, pentru ca el să fie îndepărtat de la linia legionară a destinului său.

*Deci există o concordanță perfectă între politica externă și politica internă românească, pornind amândouă din același fond masonic și judaic, de ură împotriva **ideii naționale și a creștinătății**.*

VI

*Țara întreagă **trebuie să se cutremure**, să se înalțe și să înfrunte pe cei care îi pregătesc moartea. Toți cei ce se găsesc astăzi pe linia destinului și a istoriei naționale au datoria să ceară și să impună scoaterea politicii românești interne și externe de sub influența și comanda masoneriei, comunismului și judaismului.*

Este singura măsură salvatoare, pentru viitorul Neamului acesta.

*

Cum se face, de unde, că țările sunt marcate de un semn fatal și că nu ascultă decât prea târziu vocile care strigă pe unde trebuie să-și găsească salvarea ? Biata Franța ! Biata Românie !

Dar încă o dată, nu !

Fericită România care a găsit în suprema suferință suprema tresărire și care a ajuns deja, dintr-un singur salt, să se însereze în spiritul nou și să se resusciteze.

Fericită și Franța, chiar dacă mai timidă și mai puțin voluntară, ea speră iluzoriu să iasă din disperare fără a se tulbura. Fericită, oricum, căci există în Franța, francezi gata la orice pentru ca Revoluția Franței să se împlinească total, fără frână, fără ezitare, în suferință și entuziasm.

Ora eroilor a sunat în Europa. Nenorocire națiunilor fără eroi !

OBSERVAȚIE COMPLEMENTARĂ*

Paul Guiraud, cu tot remarcabilul său simț de pătrundere a doctrinei legionare și de analiză a acțiunii sale, a comis o ușoară confuzie în interpretarea unei anumite atitudini luate de legionari în timpul reuniunii **Cuibului**. Trebuie să facem această rectificare pentru a evita orice apropiere, sau orice confuzie, cu una din practicile puse la modă de ideologia marxistă: aceea a autocriticii.

În *Mișcarea Legionară*, un asemenea procedeu n-a existat niciodată. Nu-ți scazi propria personalitate printr-o autoacuzare, care trebuie întotdeauna să ducă la pedeapsă exemplară și care nu e nimic mai mult decât o autocondamnare infamantă. Este de ajuns a vedea exemple comuniste, ale căror "*autocritici publice*" sunt veritabile epurări organizate.

Șeful **Cuibului** aplică pedepse educative, pedagogice, pe care legionarul criticat le acceptă cu seninătate.

Legionarul poate recunoaște o greșeală comisă, dar nu e vorba de o autocritică sau de o autoacuzare.

Partea cea mai importantă a educației legionarilor, în cadrul reuniunii intime a **Cuibului**, nu este să devoaleze greșelile, ci să sublinieze sensul constructiv, educativ, sancționări. Legionarul, acceptând "pedeapsa" sa și executând-o *ad litteram* mai apoi, știe pertinent că el îndeplinește o parte din educația sa, și că realizând în el însuși un "**om nou**" el construiește temeliiile lumii legionare.

În acest sens trebuie înțelese rândurile lui Paul Guiraud de la pag. 43. Alte greșeli sunt de minimă importanță (mai ales cifrele), care nu alterează cu nimic ansamblul și nici analiza substanțială făcută de autor.

* Notă adăugată de editorul ediției din 1974, Dr. Faust Brădescu.

CUPRINS

Prefață, de Prof. univ. dr. Ioan Scurtu.....	5
Avertisment, de Faust Brădescu.....	7
Scrisoare – prefață.....	9
Notă la ediția a III-a, de Dr. Faust Brădescu.....	12
Cuvânt înainte, de Paul Giuraud.....	14
Introducere.....	15
CAPITOLUL I: Până la fondarea <i>Legiunii</i>	18
Reculegere.....	31
CAPITOLUL II: Organizarea și spiritualitatea legionarilor.....	32
Șeful.....	54
CAPITOLUL III: Către triumf prin martiriu (1927–1938–1940).....	55
Epilog.....	72
Cortegiul triumfal al morților !.....	74
ANEXĂ.....	75
Observație complementară.....	79

I.S.B.N. : 973 - 9335 - 02 - 0

Această carte este mai mult decât un document istoric.

Este mărturia sinceră și imparțială a unui străin, care a văzut și analizat fenomenul legionar, înconjurat de toate garanțiile de obiectivitate și de prudență pe care calitatea sa de francez i le asigură.

În pofida câtorva mici erori fără consecință, eseul său conține substanța acestei mișcări spiritualiste care a marcat pentru totdeauna poporul român și care, în circumstanțele actuale ale vieții internaționale, se afirmă ca un baraj de nedoborât împotriva asalturilor ideologiilor materialiste.

Autorul a sesizat valoarea mării revoluții întrevăzute și înfăptuite de Corneliu Codreanu, care în ciuda fondului ei particular românesc, cuprinde norme și posibilități de realizare a unei deschideri universale. Ceea ce arată că marile gândiri, marile valori omenești ies totdeauna din cadrul lor originar, pentru a recrește, binefăcătoare și fertile, în sufletul tuturor popoarelor.

Fericit cel ce are forța să le înțeleagă și curajul să le adopte ! ... Căci tot ce se naște sub semnul dreptății, al moralei și al milei creștine, este patrimoniul întregii umanități ...

Paris, 1974

Dr. Faust BRĂDESCU